

AKATALPA

Ağustos 2024 - Sayı 296

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Mahir KARAYAZI

Musa ÖZ

YOLA GİRMESEN?..

*“bir gün seni rehberinden isterler
kimin izni ile girdin yola sen”
Şah Hatâyi*

sıraya diziyorsun her şeyi askere
gönderiyorsun kadınlarını ertesi sabah adlarını unutarak
akşamsa Moda yolunda
bir tanesini çok anıyorsun ki o hep sırtında
yaralar açmış dağlamış gözlerini
yıkıyorsun bu ağlamak değil moloz toplarkenki sulama işi
nasılsa dikey mimari bitişik nizam her şey
şiiirin başında dedim asker gibi bu hayat uğruna
öleceğin bir şey yok, öldüreceğin de belki nefsini
bu kelime de rehin alındı ihale gibi
sana kalmıştı aile denilen yıkık köprü
kardeşlerinse atmıştı, bırakmıştı kuyuya
kendi hayatlarına karşılık
Annene ise öğretilmişti kuyu danteller örtüyordu burcuna
ki alıştın, sevdiğin kuyuyu inanmıyordun dibinin olduğuna
Yusuf olduğuna kuyu olduğuna dünyanın
hatta inanmadın Züleyha'n bile oldu bir zamanlar
ama sen acıydın ona da kadınlığına da bağışladın
kendini herkesi her şeyi tutuşturdu rüzgârda kibriti
yine inanmadın Hakk'ın aşkından, aşkın narından
gayrısına
Hakk da gözlerin olmadan görmeyi, bağışlamayı
bağışlamıştı zaten sana
diyeceğini Mahir diyeceğim Yusuf sana
çiçeklerin, ağaçların, kuşların adlarını öğren
insanın bilebileceği en güzel şey bu dünyada
fidan dik, toprağa dokun, bulutu anla
n'olur Anadolu'daki depremleri birkaç gün önceden bilsen
n'olur biraz daha fazla olsa bir şeyden, her şeyden
susmasalar haykırırsalar şiirini, seni
n'olur
uyuyan güzeli öpsen
halkalar fırlatsan çarımhlara
asadan mey yapsan Kızıldeniz'in kıyısında, üflesen
savaşlara
...
aynanın içindekini Yusuf mu sandın
yüzünden düşen bin parça gül
tuz yarası sırtında
kendini Hasan mı sandın
yüzünden düşen bir dert, bin derman olmasa
Mısır'a sultan olsan ne fayda...

MAVİ KÂFURLU TURNUSOL KÂĞIDI

Mavi kâfurlu turnusol kâğıdını özleme dönüştürsen
Gök gümüşü dişbudağın taçyaprağı özentisi içinde
Tokalı morca çiçeğim benim, aşk yumağım
Yakut bir tokayla bağlı yüreğini ve kollarını bir bir öncele
En eski sözler, oyalı mendilin dört ucuna dağılsa
Büyülü kâküllerin püskülleri arasından süzülüp usulca
Alacakaranlıkta mavi bir zamanda gelmelisin
Göksel imparatorluğun köşe taşları postmodern şiiirlerle
Zülûflerini havalandır sonbaharın sökkük eteğiyle
Kutsal Meryem Ana'ya yakara yakara soyunmalısın
Çiyin ıslattığı altuni şapkanla ve sivri göğüsleriyle
Acımtırak bir sonbahar sabahı kucaklıyordu her yeri
Sözlerde bir ürperme ve çoban ıslığının habercisi
Manşetinde pekmez toprağı lekeleri, hayal kurusu
Bir sözcükle, sarı gazellerin solgunluğundan kazıdığın
Sözcükten çok çekinirdi, şapkalı harflerden hele
Dikensiz pıtraksız kadın gördün mü dedi yaşlı adam bilgece
Kuşluk vakti kadar güzel olsa da gülüşleri
Diz arasında kızıl bir hengâme, kütür kütür dağ havası
Mavi kâfurlu turnusol kâğıdını özleme dönüştürsen
Bilinen mağrurane ve bilinen buğular ile aşk içinde

Serdar Abay, Ekrem Acar, Meryem Açar, Gülçin Yağmur Akbulut, Kübra Akdeniz, Hüseyin Alemdar, Zeki Ali, Fatma Aras, Hakkı Avan, Sevil Avşar, Cansu Aydın, Adil Başoğul, Dilek Bayram, Arda Cevahir, Tahir Musa Ceylan, Cemile Çakır, Onur Çeçil, Fuat Çiftçi, Ramis Dara, Eylem Demir, Ahmet Halis Deniz, Ahmet Şerif Doğan, Hasan Efe, Orhan Emre, Barış Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Nihan İşiker, Gülsüm Işıldar, Erkan Kara, Selami Karabulut, Mahir Karayazı, Peria Kayra, Haldun Kibar, Hülya Köksal, Erdoğan Kul, Hüseyin Kural, Mehmet Kuvvet, Feriye Küçük, Berfin Hayal Mutlu, Mustafa Oğuz, Hamit Oral, Emin Orhan, Musa Öz, Özge Özgen, Mehmet Rayman, Ramazan Teknikel, Umur Temür, İbrahim Tığ, Mehmet Akif Tutumlu, Yeprem Türk, Hasan Varol, Ahmet Yılmaz, İsmail Güney Yılmaz.

ANTİK YUNAN TRAGEDYASI VE ÜÇ BÜYÜKLER, I

Ramis DARA

Antik Yunan Tragedyası, özetle ya da yaklaşık olarak, MÖ 550 - 220 yılları arasında, Atina'da devlet organizasyonu ile çoğunluğu şarap tanrısı Dionysos onuruna düzenlenen yarışmalı şenliklerde sunulmuş, sahnelenmiş, dünyanın ilk manzum tiyatro eserlerinden oluşur.

Tragedya (*tragos-oidie*), başlangıçta Yunancada "keçi türküsü" anlamına gelirken, zaman içinde, insanlık durumunu sergileyen, insan soyunun açmazlarına dikkat çeken, onun doğa, evren, diğer insanlar karşısındaki sorunlarını açık eden, değişken üslup ve ölçülere yastı nazım (koşuk) biçimleriyle yazılmış, acıklı sahne oyunu anlamını kazanır.

Tek başına "insandan" söz ettiğim için, tragedyalarda insan olarak kralların, kraliçelerin yanı sıra asıl, tanrı, tanrıça yarı tanrıların rol aldığı itirazı akla gelebilir; ama bana göre bu kutsal karakterler de gerçek, yarı gerçek, gerçek dışı insani varlıklardır: Hepsisi insan mahsulüdür. Tragedya şairlerinin bazen bunu ima ettiği de olur:

"... ve Zeus -artık bu Zeus her kim olabilirse- bana döl vererek beni Hera'ya düşman etti." (Euripides, *Herakles*, 1260-1262. dizeler, s. 57)

Nazım (koşuk) dedim; didaktik (öğretici), epik (destani) ve lirik (duygusal) şüirden beslenen teatral ya da dramatik bir şüir bütünüdür bu tragedyalar. Vazgeçilmez kişisi korodur: Sahnenin açıldığı, olayların geliştiği yerleşim yerinin insanlarından oluşur; yaşlılar kadınlar, köleler gibi adsız kitleler. Bazen tümü birlikte, durarak ya da yürüyerek, bazen ikiye bölünerek, sağa ve sola birbirine doğru yürüyerek söylerler söyleyeceklerini, şarkılarını.

MÖ 535'te şair ve oyuncu Thespis ilk kez koronun karşısına bir "koro başı" olarak çıkmış, böylece monolog bir tür diyaloga dönüşmüştür. Aiskhylos (yaklaşık MÖ 525 - 456) buna aynı anda sahnede bulunmak üzere ikinci bir kişi, Sophokles (MÖ 496-406) üçüncü bir kişi eklemiştir.

Aristoteles (MÖ 384-322) *Poetika*'sında bu konuyu şöyle ifade eder: "İlk olarak Aiskhylos oyuncuların sayısını birden ikiye çıkardı ve koronun ağırlığını azaltarak başrolü söze verdi. Sophokles ise oyuncu sayısını üçe çıkarıp sahne tasarımı kullandı." (s. 11)

Aiskhylos ile Sophokles'e, bunlardan hemen sonra gelen Euripides'i (MÖ 484-406) eklersek, Antik Yunan Edebiyatının üç büyük tragedya şairini saymış oluruz.

Şüphesiz Aiskhylos'tan önceki yıllarda da Atina'da yolda belde sahnede özellikle flüt eşliğinde dini-efsanevi konulu şarkılar söylenmiş, oyunlar oynanmıştır.

Aiskhylos da bu gelenek içinde monoloğu iyiden diyaloga yaklaştırmış, dekor kostüm ve maskaları geliştirmiştir. Bu yolun zenginleşmesinde Sophokles ve Euripides'in de rolü büyük elbette. Üç büyüklerin, ömürlerinin verdiği izin ve kesişim ölçüsünde, aynı süreçte üretmeleri, aynı yarışmalarda oyunlar sergileyip yarışmaları da söz konusu.

Oyunlarda diyaloglar bazen iki, hatta bir dizeye düşmüş, hatta bir dizenin ikiye bölündüğü, karşılıklı iki kişiye paylaştırıldığı olmuştur. Ritmin hızlandığı bu seansların yanı sıra; koronun, koro başının söylediği şarkılar, karakterlerin (kahraman, oyuncu) belli bir vezin uyumu içinde attığı tıratlarla (uzunca monolog) yavaşladığı seanslar, bütüne bir uyum, bir zenginlik, çeşni kazandırmıştır.

Yunan tragedyasının üç büyüğünün yazdığı toplam 250'yi aşan oyunun 33'ü günümüze ulaşmıştır: Aiskhylos'tan 7, Sophokles'ten 7, Euripides'ten 19 oyun. Bu üç büyük tragedya şairinden, birinciyle üçüncünün birer eseri hariç, toplam 31 eser Türkçeye çevrilmiştir.

Türkçeye çevrilmeyen 2 eser: Aiskhylos'tan *Yakarıcılar* (*Hiketides*), Euripides'ten *Fenikeli Kadınlar* (*Phoinissai*).

Aiskhylos'un MÖ 466-463 yıllarına tarihlenen *Yakarıcılar*'ı (*Hiketides*) ile Euripides'in MÖ 423 yılı çevresinde sahnelenen *Yakarıcılar*'ı (*Hiketides*) konuları birbirinden farklı iki ayrı eserdir.

Çevirilerin bazıları Eski Yunanca aslından çağdaş Yunanca ile karşılaştırılarak; bazıları Fransızca İngilizce Almanca gibi bir ara dilden yapılmıştır. Son yıllarda ne mutlu ki anadilden yapılan çeviriler artmıştır.

Utulmamalı ki, bu tragedyalar aynı zamanda dünyanın en eski şiirleri arasında sayılırlar. Çoğu Homeros'un (İÖ 9. yy) ünlü destanları *İlyada* ve *Odyseia*'daki efsaneler ve çevresinde gelişir. Hatta Aiskhylos'un bu oyunlar için "*Homeros şöleninden parçalar*" dediği söylenir.

Bunların ve genel olarak tiyatrunun, Çallı şarap (şenlik, coşkunluk, sarhoşluk, delilik, ritüel, meyve, bitkiler, doğurganlık, tiyatro...) tanrısı Dionysos şenliklerinde, müzik (özellikle flüt) ve dans eşliğinde söylenen şarkı diye tanımlanabilecek "*dithyrambos*"lardan doğduğu kabul edilir.

Köken olarak "*iki kez doğan*" anlamına gelen Dithyrambos, bu şenliklerde söylenen şarkı ve şiirler anlamına geldiği gibi bizzat Dionysos adı yerine de kullanılır.

"İki kez doğma" konusu da, Hera'nın bitmek bilmeyen hıncıyla, annesi Semele'nin yakılması sonucu Dionysos'un erken doğup, birkaç ay Zeus'un baldırında saklanması ya da doğduktan sonra yine bebekken parçalara ayrılıp kaynar suda kaynatılması ve Rhea'nın ricasıyla Athena'nın devreye girip onu hayata döndürmesi konularıyla bağlantılıdır.

Romalılardaki (Latincedeki) adı *Bacchus* olan Dionysos adının köken anlamının, Nysa tanrısı ("*dio-nysia*"), Nysa dağı tanrısı demek olduğu yaygın bir görüş. Nysa, Aydın ili Sultanhisar ilçesi sınırları içindeki antik bir ören yeri bugün. Hermes, Hera'nın şerrinden koruma amacıyla, Zeus'un bir çapkinlik meyvesi olan minik Dionysos'u, bakıp büyütmeleri için Nysa dağındaki perilere emanet etmiştir.

Bu dağın adı *İlyada*'da "*kutsal Nysa Dağı*" olarak geçer (VI: 132, s.123) Dionysos, Hesiodos'un *Theigonia*'sındaysa anneyle babasıyla birlikte anılır:

"Kadmos'un kızı Semele de sevişip Zeus'la

Şanlı Dionysos'u doğurdu, o coşkun tanrıyı,

Ölümlü ananın ölümsüz oğlu,

Ama bugün tanrıdır ikisi de." (940-944. dizeler, s. 41)

Bu uzunca ad açıklamalarından sonra konuya dönersek: Atina akropolünün (yukarı şehrinin) güney yamaçlarına MÖ 6. yüzyılda kurulmuş olan Dionysos tiyatrosu (dünyanın ilk tiyatro binası) önceleri ahşapken sonraları taştan yapılarak

yenilenmiştir. Sahnenin iki kapısından sağdaki kente, soldaki kırlara ya da komşu kentlere açılmıştır.

Yarı dairevi sahnenin karşısındaki seyirci sıraları tepenin konumuna göre alçaktan yükseğe doğru sıralanır.

Üç büyükler döneminde 15-20 bin seyirci kapasitesine ulaşıldığı olmuştur.

Aralık - ocak ile ocak - şubat aylarındaki iki küçük festivalden sonra şubat sonu mart başında düzenlenen yarışmalı büyük festival 5-6 gün sürer ve ön elemeyi geçerek finale kalan şairler, yarışmaya üç tragedya ve bir satirik oyun, toplam 4 eserle katılmıştır.

Festivaller Dionysos onuruna düzenlenen bir törenle başlar ve onun onuruna keçi ve boğa kurban edilir, insanlar keçi postlarına bürünerek dans ederler.

Halk, Atina'da düzenlenen yarışmalı Dionysia festivali içinde sunulan oyunları dini bir ritüel izler gibi izlerken, organizasyon masraflarını devlet ve kentin varlıklı kişileri üstlenmiştir.

Örneğin Aiskhylos'un *Persler* oyununun da sergilendiği MÖ 472'deki yarışmalı festivalin sponsoru, ünlü devlet adamı Perikles'tir.

Dionisia adıyla düzenlenen yarışmalı festivallerde Aiskhylos 5 (MÖ 484, 472, 467, 463, 458 yıllarında); Sophokles 5 (MÖ 468, 447, 438, 409, 401 yıllarında); Euripides 3 ya da 4 kez (MÖ 441, 428, 405 yıllarında) birinci olmuştur.

Sophokles ile Euripides'in son birincilikleri ölümlerinden sonra gelmiştir.

Üç büyük şairin bunlar dışında ikincilik, üçüncülük ödülleri de vardır.

MÖ 431 yılındaki ödül çok ilginçtir. Bunda birincilik ödülünü Aiskhylos'un oğlu tragedya şairi Euphorion alırken, ikinciliği Sophokles, üçüncülüğü *Medea* eseriyle Euripides almıştır. (Yalnız burada galiba şüpheli bir durum var: Euphorion'un, babası Aiskhylos'tan kalan oyunlarla dört zafer kazandığını yazmakta, George Thomson, *Aiskhylos ve Atina'da*, s. 202)

MÖ 427'deki ödülü Aiskhylos'un yeğeni tragedya şairi Philocles alırken, Sophokles *Kral Oidipus*'la ikinciliği almıştır.

Burada andıklarımız dışında ödül alan, adı bilinen ve bilinmeyen başka tragedya şairleri de var. Hatta MÖ 534'teki ilk ödülü, koronun karşısına koro başı olarak çıkan, dolayısıyla tragedyanın mucidi de sayılan Thepsis'in aldığı söylenir (ödülü bir keçiymiş). Khoirilos, Frünikhos gibi iki tragedya şairinin adı da anılır.

Ödül üzerinde biraz fazla durduk, sanatçıya yaşarken motivasyon sağlar, ödül; ama elbette esere bir değer katmaz. Yıllarca yazdığım şiir yazılarımda şairlerin aldıkları ödüllere hemen hemen hiç değinmedim; burada üzerinde durma gerekçem geçmişin canlandırılmasına katkı sağlayabileceği içindir.

Alınan ödül sayılarının daha yüksek olduğunu, Sophokles'in hep birinci ya da ikinci seçildiğini, hiç üçüncü olmadığını belirten kaynaklar da var.

Buradan hareketle Sophokles'in gününün beğenisini daha iyi karşıladığı düşünülebilirse de, nihai kararı zamanın verdiği vereceği açıktır.

Bu tragedya günümüzde de dünyanın çeşitli ülkelerinde zaman zaman temsil edilir. Örneğin, döneminde ağır eleştiriler alan ve o yılın yarışmasında ancak üçüncü olabilen Euripides'in *Medea*'sı, 20. yüzyıldan bu yana dünyada en çok sahnelenen tragedya'dır.

Tragedyaların olağanüstü ve acıklı olayları sahneye getirmesiyle seyredenlerde "korku ve acıma" duygusu uyandırıp onlarda bir "arınma" (katharsis), rahatlama duygusu yarattığı kabul edilir.

Bu kadar çok tutulmasının sebebi biraz da bu durumdur. Bireylerdeki rahatlama elbette topluma da geçmektedir.

(Bir yanlış anlamaya yol açmamak için "olağanüstü acıklı olaylar"ın, yaralama öldürme intihar gibi eylemlerin tragedyalarda sahnede değil sahne gerisinde olup bittiğini, bunların arka plandan bazen birtakım ünlemlerle seyirciye iletildiğini, konunun sahnedeki konuşmalardan ya da koro şarkılarından anlaşıldığını söylemem gerekir. Çocukluk cesetler de sahneye getirilip gösterilir.)

Arınma (katharsis) konusu, ta en başta Aristoteles'in tragedya tanımında geçer: "*Tragedya, acıma ve korku yoluyla bu gibi duygulardan bir arınma sağlamak için, ağırlığı olan, tamamlanmış, belirli uzunluğa sahip bir eylemin, her bölümünde ayrı ayrı biçimlerde çeşnilendirilmiş bir dil kullanarak, anlatı aracılığıyla değil, davranışlarda bulunan insanın aracılığıyla taklit edilmesidir.*" (Poetika, s. 15)

Tragedyalarda genel olarak ne iyiler tam iyi, ne kötüler tam kötüdür. Kaderi-yazgıyı aşmak, adalet sağlamak için yapılır her şey. Özgünlük, özgürlük, ölümsüzlük (üç Ö) ve adalet peşinde koşan karakterler kaderin pençesindeki çaresizler, örümcek ağındaki kurbanlar gibi çırpınır durur. Bu platformda kadının adı da, hükmü de hep ikinci plandadır. Medea, Antigone, Elektra... gibi istisnai adlar dışında. Sık sık savaşılar, savaşa çıkmadan önce en yakınlarından soylu bir bakire tanrıları kurban edilir. Avunma, sığınma ve sevinme alanları tanrılar tanrıçalar yarı tanrılar ve bunlarla diyalog içindeki geçmiş kahramanlar-karakterlerdir.

"Ne gelir elimizden insan olmaktan başka" ve "Hepimiz Tanrı kaldık, kimse mutluyum demesin" dizelerini boşuna yazmamıştır Edip Cansever.

Bitirirken, dikkat çekmek isterim: Zihnimizde canlandırabilme açısından, bu oyunlar, Türkçenin ilk yazılı kaynakları Orhun yazıtlarıyla (MS 732 ve 735) karşılaştırılamayacak kadar eski çağlarda yazılıp sahnelenmiştir. Aralarında bin yıllık bir zaman vardır.

* **Ve yayın notu:** Antik Yunan tiyatrosu üzerine yazdığım bu yazı dizisinin gelecek bölümlerinde yukarıda adları geçen üç büyük tragedya şairinin günümüze gelen 33 kitabından dilimize çevrilmiş 31'ini tanıtır bunlarla ilgili duygu ve düşüncelerimi paylaşacağım.

Bu ilk bölümde konunun neligini anlatıp okuduğum kaynaklardan hareketle genel bir çerçeve çizdim. Herhangi bir akademik kaygı gütmeyen bu yazıları bir şiir dergisinde bulunması gerektiği için burada yayımlıyorum.

Daha önce bu konular çevresinde öğrencilik, öğretmenlik, çevirmenlik, radyo metin yazarlığı yaptım, hatta 1990'da bir de Fransızca yüksek lisans tezi yazdım: *Médée: de la mythologie Grecque aux écrivains d'aujourd'hui* (Yunan mitolojisinden günümüz yazarlarına Medea); ama bu özel alanın bütün eserlerini tek tek okuma isteğini ancak şimdilerde 2024 yazında duyabildim. Bu okuma isteğimle derginin ihtiyaçları kesişti ve bu yazılar ortaya çıktı.

ÖZET KAYNAKÇA

Bu ve devamı gelecek yazıların temel kaynakçası okuduğum ve el'an okumakta olduğum tragedya eserleridir.

Bunun dışında Homeros'un iki ünlü destanı *İlyada* ile *Odyseia*'sı (çev. A. Erhat - A. Kadir), Hesiodos'un *Theogonia*'sı (çev. A. Erhat), Aristoteles'in *Poetika*'sı (çev. A. Çokana - Ö. Aygün), Nietzsche'nin *Tragedyanın Doğuşu* (çev. Mustafa Tüzel) George Thomson'un *Aiskhylos ve Atina: Tragedyanın Kökeni* (çev. Mehmet H. Doğan), Joachim Latacz'ın Antik Yunan Tragedyaları (çev. Yılmaz Onay) kitapları.

Yüzlerce kez girip çıktığım sayısız internet kaynağımsa yer sorunundan dolayı şu aşamada buraya koyamıyorum.

Barış ERDOĞAN

TAŞA ÇALINMIŞ TÜRKÇEYİM

taşa çalınmış türkçeyim, kırılğanım firuze
bu benim iç dağınıklığım, iç kanamalarım

yağmur koktuğum geceler olmadı mı, oldu
pervane kesilip ateşli düşlere pusu kurdum

sandım ki ehabil sürüsü geçti pusu sonrası
tasvire ne hacet, deyişlerim kıyamet arkası

ayak izine söz verdim yolunca akmaktayım
arayıp bulur muyum o ıslak yünden yatağımı

söyle bana firuze sevişmeyen nasıl ehlileşir
sözcüklerin günahı kayıp dizelerin boynuna

bağışla yarım kalan dizeleri, ağırlı tasvirleri
çerçevelere sığdıramadım akıp giden dünleri

bir şiirden öncesinin firuze sonrası böğürtlen
yaralıyım, kolay kolay ölmem ben bu deritten

olur da bir gece yarısı çalarsan kapımı firuze
söz hanemde eğlenir gecemi gündüz kılarısın

Mehmet RAYMAN

MUTLULUK DANSI BU DAĞLARIN HAVASI

küpün üstünü süslüyor
asma yaprağın salkımı
damlası damlasına karışır
al topuğunda yukarı
al yanağını tutuyor şıra

ortalık tebeşir tozu pudra
kuşlar ötüyor başımda
kimi saksağan kimi karga
banyodan çıkan kızların
saçları uzamış biraz daha

uyandım derin uykulardan
yaktığım mum sönmüş
dağlar ayrılmış yeryüzünden
kireç suyuna yatırdım kelekleri
karanlıkta kalmıyor gece

denize düşüyor acılar
itelenmiş insandır dostlar
sulardan beklediğimiz mutluluklar
ak denizin mavisine karışıyor
gemilerin dümen suyu köpük atıyor
soluğumuz yetmiyor şişme botlara

Selami KARABULUT

SON ARZU

Atnan Başkesen'e

yetinmenin sur kapısı kilitli
ölümlülerin harlı arzusuna

sormakla alınmayacaksa mesafe
yırtilan yerinden bakmalı
aynaların dünyasına
ilk ışıkla son ışığın arası
değil mi ki tesadüfen verilmiş bir es

bir hoşnutsuzluk rüzgârı günler
esmekle gelmiyor arkası
sormadan geçmek ne büyük ar
kendi denizinin korsanı olanlara
ölüm bir sanat mıdır barbara
sadece bana sır sanmıştım
herkeste varmış lütfedilen har

bir solukluk es diyorum
aynalardan yorulan soluğuma
tek harflik imla hatası
bilmez misin eskilerin itirafında
gözden düşünce kalp ile kelp
neyin erliği ser vermenin sırrı

görene açık işte gecenin niyeti
iki uçsuzluk arası kaos
taşların diliyle bir şiirlik mesafe
doğumdan öncesi hiç
kurcaladıkça bataklığa dönüyor
her ölümünün zihninde son

sur nerede neden hoş arzuya har
kimin şerri bende emanet ser

köpük köpük akıyor gövdem
aynalardan sonsuzluğa
ovdukça zaman tuzumu
bir avuç külmüş dilbazlığın kiri
son nimet olsa bari
uyutulmadan önce köpeklere
benden geriye kalan artık

Ferziye KÜÇÜK

GÜNEŞYANIĞI

Toprak kokusu dökülüyor
Tıtır tıtır elma ağacından...

Gelecekten ıtır yaprağı adımlar
Yolun bildiği ne acep

20.07.2024

Mehmet Akif TUTUMLU

YAZ HAİKULARI –II

Şiir

yaz gecesi gibi
varlığımdan
soymalı beni

Samanyolu

sevseydin büyümezdin
koy yerine
açıklara yüzmezdin

Palmiyeler

ah o salınışların,
düşünceyi çözen,
noktayı eriten

Gölge

varlığın yaz boyu
sessizliğin,
mahcubum sana karşı

Kertenkele

hürmetin sanadır
az bakışla,
anlamı yoğurmana

Zeki ALİ

DERVİŞ

Ne zaman dönmeye başladı dünya?
Çocuksan kendin dönersin
yıldızlar çakılı kalır havada.
Büyürsün, her işarete bin yorum
Söz gider geride bir çift gözüm.

Döndüm, kendimi kaybedip
bulamadan o değişmez gerçekliği.
Zamanın bir aldatmacasıydı büyüme.
Yaşlanmak son yaprağına
tırmanıştı ulu bir sekoyanın.

Kemdim, kümdüm
İz tutmayan bir kumdum
sordular anlatamadım ben kimdim.
Bölündükçe çoğaldım
çoğaldıkça saçıldım.

Ve büyüdüm ve yaşlandım
kendime döndüğümde
onlara bir başkasıydım.
Gün geldi değişim kaldı
adım derviş olarak söylendi.

Haziran 2024

Fuat ÇİFTÇİ

DÖRTLÜKLER

EKMEK VE SALKIM

sarmaşığın kanına tırmanırdı kadehteki kül,
bolluğun talaşından metal ve un heykelleri...
yamalı mahallelerin çarşafını çekiştiriyor
ekmek ve salkımdan saadetin gelincik süsü...

ENİS BATUR

şimdi: aynı mühür; kırgın ırmak, kuşku hevengi
kuş-hamallarız, baston tuzaklar, avare kevgir...
yersiz yurtsuzlardan düğme, çatışkı ve reflü;
sağanaklar semazenisin bedbinlik perçininin...

Ekrem ACAR

MÜRŞİD İLE İRŞAD

“Gün olur göğü, yazı tomarlarını dürer gibi düreriz. İlk yaratılıştaki başladığımız gibi onu baştan yaparız. Üzerimizde bir vaat olarak biz bunu mutlaka yapacağız.” (ENBİYA, 104)

senle hasbihalim Rûmî
“sultânü'l âşikân” olmandandır
yoksa nizam efradına mim koymuş
mürşid diye canımızı seçmişiz

nedense

cemâdat, nebatat ve hayvanat
bize şuarsuzluğu
irşat ederken
şîr gibi

nedense

şu gök kubbeye bitişik
iç içe, itiş tepiş
belki de nice gök kubbe varken
tüm kâinat kendini
gonca gibi kendine
anbean açarken

nedense

neden ben el almaktan
baş kesmekten acizim
el verip, post tutmaktan
söyle Celâlettin, arazsa
hasletim midir bu araz
yoksa göz diktiğim postun
yünü mü

Osman Serhat ERKEKLİ

- 1090
Her yeni aşk Dünyayı yeniler.
- 1091
Uykusuzlukta mükemmellik var.
- 1092
Bugün çocukken yazdığım şiirleri okudum. Belki çocukluğuma dönebilirim diye.
- 1093
On sekiz yıl önce kaybettiğimiz ressam annem Nebahat Erkekli'nin retrospektif sergisini İstanbul Akaretler'de bir galeride 27 Mayıs 2024'de açtık.
- 1094
Eşim Sevil Avşar tendon zedelenmesinden 30 Mayıs 2024'de tetik parmak ameliyatı oldu.
- 1095
Toplu şiirlerimin son bölümündeki Yaşlılık Şiirleri daha önce dergilerde çıkmıştı. İlk kez burada yayımlanıyor demiştim. Daha önce kitaplaşmamışlardı demem lazımdı.
- 1096
Modern Şiirin Hölderlin ile başladığı fikrini ilk kez Yeprem Türk dile getirmişti. *Doğu Batı* dergisinde kaynak göstermeden kullanmışlar bu fikri.
- 1097
İkinci Yeni bir rüzgârdı esip geçti. Geriye Yahya Kemal gibi klasikler kalacak. Onlu ellili yıl kümeleri aldatmasın kimseyi; kimse yüz yıldan önce karar vermesin.
- 1098
Cengiz Kılçer telefonda Aksak Divan adlı şiirini okudu. Zevk aldım.
- 1099
Tekin Gönenç ve Dursun Özden Küba'ya gitmişlerdi yirmi beş yıl önce. Orada tanıştıkları Castro'nun kültür bakanı Balkanlar'da yayımladığı yazılarında Osman Serhat adını kullanıyormuş.
- 1100
Video/Ramis Dara-Mahir Karayazı/Youtube 13 dakika
Kitap/Şerif Tezgörenler/"Ağustos Kıışı"
Kitap/Hasan Güneş/ "Seyir İşaretleri"
- 1101
Ramis Dara'nın 365 vezinli beyitten oluşan "İkilikler" adlı büyük eseri yayımlandı. Klaros yayınlarından talep edebilirsiniz. Hususiyetle genç şairlere tavsiye ediyorum.

SARIYA RAĞMEN

Her gece dışarıda sakladım kalbimi
Kendimden dışarıda, sizlerden dışarıda
Onlardan dışarıda
"La vie en rose"la Edith Piaf'ti sabah
Ya da "violin konçertosu"yla Tchaikovsky akşam
Nasıl gelirdi nasıl saklanarak yenilgi
Sarı sıfatını ezbere bilirdim
Sarıydı yalnızlık
Yıllar sarı, yollar sarı, kadınlar, adamlar sarı
Sokaklarda peşimden sürüklenen çocuk
Hayır, hayır sarı değildi hayır
Korkuyla içinde saklardı mavisini
Kan kırmızıydı kakkahalar
Parklar, banklar, yalnızdı
Yalnızdı sokak köpekleri

"Kâr-ı Muhteşem"le yıldızlara dokunup
Yumuşacık sesiyle okşardı gölgemi
Şefkatli 'ağabeyim' Bekir Sıdkı Sezgin
Dalgalarla felsefe kıyıya vurduğunda
Perişan sarı kapattı gözlerini
Utanch rengiyle kelimelerin

28 Haziran 2024

GÜNEŞLİ

Dala düştü güneş
Pencerelerde bayramın ayak sesleri
Yine çığlık çığlığa martılar
Kar altında ha uyandı ha uyanacak kardelen
Kışın ardında bahar var

Gözlerime ha düştü ha düşecek gün ışıltısı
İçime dolacak çocuk cıvıltısı
Pencereler açılacak
Odalarda özgürlük havası
Silmiş gökyüzü kara bulutlarını
Yok sokaklarda ölüm yası

Nedense içime iyi şeyler doğuyor bugün
Çıkıp gidiyorum gökyüzüne
Kanatlarıma dokunamıyor kimse
Satın almışım çoktan özgürlüğümü
Kuşlar gibiyim
Doyasıya yaşıyorum günü

Ellerimi tut sevgilim
Gecedem topladığım yıldızlarım var
Takayım saçına en güzellerini

GÖLGE

O gün orada kendimizi biz
Dalgın bir sardunyanın yanında bulmuştuk
Masallara su taşıyan sardunyanın
Yola çıkanlara göz kırpan
Evlerde nöbet tutan sardunyanın
Ürkek arı seslerinin sır tepsilerinin
Uzun gölge saatlerinin yanında bulmuştuk.

Yuvasında uyuklayan kadife sesli bir arı
Yanmış bir su ne kadar durulursa
Toplanan gölge kahramanlarının ve ötekilerin
Seslerini kırların en ıssız yerlerine taşıyan
Dört bir yandan duyulan o yakut sesiyle
Dallara ses ve su veren mercan gözlü arıların

Birkaç çekik gözlü dağ keçisi
Kırların bu anlamlı eyleminde
Üç beş hüthüt kuşu sürekli gözlerini kırpan
Sessiz ot çıtırtıları arasında
Ötelerde biriken çoğul kuş sesleriyle
Yol boyu sarı benizli anızlar
Nadasa bırakılmış çekirge tarlaları
İki ince sütun arasında gezinen
Giysileri som altından bir gölge

Her gölge başka bir gölgeyi çağırır da
Yeni gün başlamadan karanlık durulmadan
Kendiliğinden ortaya çıkan bir gölge

Kübra AKDENİZ**TANGO VAR**

Gölgelerdi yüzünü ve yüzümü bir sis
perde gibi aramızda var gibi yok
Ne dediysem ikna edemedim
Ne yaptysam hep bir ayağı çukura
Koşardık aynı anda, bir ışık yolu
Hep bir adım önde, uğraşsız
Bilirdim ,o, inkâr üstüne inkâr
Ben, adım üzerine adım
Hangi isimle seslendiyse... o'yun
Ben hiç bilmeden ritimleri
Ayağım hep ayağında
Gecemiz hep gündüzümüzde
Bir kadın kokusu kadar narin
Bir âşık bakışı kadar çaresiz
Dans ise dans! Savaş ise hücum!
Kimdi yorulup düşen?
Kimdi kalesini savunmayan?
Kimdi savaştığı ve yenildiği?
Tek soruyla düşen onca asker
İzlerken dans eden düşman
Ben, ısrarla, adın üzerine adım
Sen, inatla,...

KARANFİL

Vallahi ben gizli şeyler yapmayı pek sevmiyorum İsmail
Ne varsa çenemde
Ne varsa göğsümde bir karanfil

Bir gül koparmak istedim geçenlerde
Aklımda bir karanfil
Yağmura yakalandım
Üstelik ana kucağında iskambil oynarken

Beyoğlu'nda bir çınar ağacı göz yumdu dünyaya
Ben kirlileri yıkamaya devam ettim
Ne sakızlar şişirip patlattım ensende bilsen
Ne çok ıstakoz intihar etti ardından
Ve koca bir nehir geçti aramızdan

Sarhoşlarda ıslık çalan bir göbek ağacı
Keskin bir dil harcı
Bu şiiri ayıklayıp geldim yanına
Boynumda bir tek dal karanfil

Anladım sonunda buralara eski rüzgârdan lazım
Ekşi erik reçelleri
Keçi boynuzu marmelatları
Uğuldayan yarasalar
Külde köz olma telaşları kadınların

Biliyorsun, buralarda eski adetler kol geziyor
Yetimlerin göz harçlığı
Annesizlerin ıslak saç kokusu
Arada bir anlıyorum
Bir dizeye beş imha düşüyor
Ben de yazıp çiziyorum işte
Ağzıma denk gelen mor bir karanfil

Cübbeyi eline alan bıyık bırakıyor İsmail
Ben de sana laf koşturuyorum
Aklımı öteberi vuruyorum
Arada dudaklarımı ısır istiyorum
Arada boynuzlu bir yelkovanı çoğaltmak iyidir

Bilmiyorsun, sen Üsküdar'san
Ben Emirgan kokuyorumdur
Sen yağmursan, ben okyanusta bir şiir parçası
Ellerimde ille de bir karanfil

Çıtır simidini alan buraya dokunuyor İsmail
Dünya at koşturuyor üzerimize
Sigara yanıkları saçlarımda birleşirken
çıplaklık sokaklarda
soykırım yapıyor
Ben sol ayağımla topu ağlara takıyorum
Çöp gibi kalıyoruz çemberin içinde
Eğilip yere düşüyor eski bir karanfil

Madem ki, ölümüne suç işledik
Suç işledik ölümüne
Gözlerinde bir heyelan
Hadi yenil bana
Hadi yenil bana
Recai otlara üflerken
Kör bir karanfil daha dokunsun bana.

SADECE ŞİİR

Hüseyin ALEMDAR

1

Şiir; sürekli yıkanıp durmak, durulanmaktır,
belirsiz yarınla.
Parfümü dilsiz ve derinleşen dün!

2

Sen şiir lütfu de buna--
Allah'a ulaşmanın en kestirme yolu
gençlikte;
günah!--
*"Dağ bıçaklar
Erkenden
Güzelliğini
Gecenin"**

3

Şiir; tinin, tenin ve aklın ışığı,
her daim zinde ve terütaze!

4

Öğüt verme yaşın geldi mi ey şair!
Aşk'a ve Güzellik'e derinlik ve dinginlik öğütler; dinsin ve
dirilsin kağıt. "Sadece şiir" deyip yer yer kendime söylediğim
metafizik bu sözler biliyorum ki zamanla "ben" olacaklar;
şiiirden yapıma sevgili ve ölüm ben'i: Her şair "Öğütler
Kitabı"nı öncelikle kendine ithaf etmeli bence!

5

Ey genç şair, orda mısın!
On yılı geçti sen gideli, on yıl önceki halin bende--
Ne diyecektim, belki de hiç dememeliyim:
Sesine, sözdizimine, biçimine, tavrına düzen ver ki,
şiir de Yaradan da hak istemesin senden.
Her şeye rağmen bir parçam gibi seni çok özledim!

6

Zerrenin de dili, damağı ve dudağı var, anla;
tıpkı bütün içinde kaybolmuş, mısra-ı berceste olamamış
nahif mısralar gibi; dokun hele konuşunlar, susturmuşlar
yaşamı ağlamakla, anla!--
*"sakın şiir yazma yaşamında
şaşırmayı öğrenmeden
doğan güne bak şaşır
dalın gelin oluşuna şaşır
kuşun yumurtasına şaşır
ilk ötüşüne
ölüme şaşır
ve öğren şaşırmayı
şiiirin oluşunda"**

7

Çare yok--
Ey şair! Nazlı gövde diye inşa ettiğin şiirler bile yaşlı ve yalnız
ölür herkesten önce, elde değil; tıpkı tartımlı güzellik gibi.
Yeni şiirler için; her zaman diri, her vakit taze çünkü--
*"Gittim bir ormanı dört ucundan tutuşturdum geldim
Burada bana göre bir şeyler vardı
Oturdum!"****

8

Şiir; kalbin dans adımları...
Şairin son üç gününe kadar her adım çifte alev;
tende, kağıtta, tinde ve şairin kendi olan künhünde!--
*"seni sevmeyi öğreneceğim
daha önceki zamanlarda yaptığım gibi
ruhlarımız 7. göğün 7. katına çıkınca
seni unutacağım..."*****

9

Şiir; her gün kalbin kafesini dolanan sarmaşıkgillerden şair
gülü--
hem şaire hem şiire güç, yeniden doğuş gülü, içte!

10

Ey genç şair, orda mısın!
Yaş aldıkça korkuların başladı mı, merak ettim. Sen
söylemesen de künhün ve poetikan seni ele verecek, zaman
ilerledikçe. Yoksa gözü peklığın yirmili yaşın gibi dimdik
yanında mı! Tanrı ve tarih tarafından yargılanma korkusunu en
çok şairler yaşar(:duyar), bilmem biliyor musun!?! Uzaktan
seni sezinlerken "Çocuk ve Allah" şairi dikte ettirdi sanki bu
tarifsizliği bana. Bu biraz da her şairin kendine şiiriyle
seslenmesi, beni anla!

11

Ey genç şair!
Tam beş yıl olmuş sen çekip gideli. Yokluğun bende hüznün
beşibiryerdesi. Oysaki her gelişinde *"hemen şiir konuşalım abi,
vaktimiz yok"* derdin, yemeği bile ertelerdin. Suyun, aşın
dergilerdi. Dilerim, gittiğin ve dönemediğin o yerde evin
dergiler ve kitaplardı.
Bak yine bahar geldi, erik ağacının inadına benzer şiir;
vaktiyle en çok da sana benzerdi!

12

"An", ah o en küçük zaman
o da bir can--
hele bir de şiirde kanatlanıp uçmuşsa
kocaman bir can!--
*"dalgalar uçuyordu baktım
denizi kuşlardan yapmışlar"******

13

Bencil bir acıdan doğar şiir, çoğalır da civan kesilir;
katar şairini önüne, zulmün ve haksızlıkların karşısına dikilir:
Hem kalbin hem kalemin gücüdür şiir, çünkü!--
*"Yalnız olan, gerçekte yalnız değildir,
saldırıya uğramış bir insandır."******

14

Yaşama dair(:dahil) iki büyük hiçlik var;
Yaradan gibi: Şiir ve Ölüm!
Beni hiç görmemiş, duymamış gibi yap,
hiç sorma!

15

Her şiir bir göl aynası; dağda, uçurumda bile--
bir cep aynası gibi yanımda taşıdım seni;
dağda, uçurumda bile.
Ah, Lamartine'nin Göl şiirine nilüfer ektiğimi
iki kişi bilse sadece; Necatigil ve ilk sevgilim!--
*"Ben oraya koymuştum, almışlar,
Arasına sıkışık saatlerin.
Çıkarır bakardım kimseler yokken;
Beni bana gösterecek aynamdı, almışlar."***** →*

Gülçin Yağmur AKBULUT

GÜNEŞİN ELLERİ

Güneşin tülbendini
örttüm saçlarıma
düşlerimde sıcak bir el
o sen misin anne

Akşam iniyor sıcacık
göğsümün avlusuna
senin sesin mi yoksa
pervazlarda dönen fırtına

Gözlerin bir flu resim bende
kimsesiz bir sokağım inan
zamansız yağdı karlar
yorgun şakaklarıma

yaralı bir kuşum anne
bütün yönler sağır duvar
çarşılar tefeci çıkmazı
kızını soruyorsan eğer
dünyanın ortasında
yalnız bir çınar

bu hangi uçurtma
ipsiz dümensiz anne
gökyüzünü mesken tutan divane
az ötemde kıyısız köprüler
ortasında kalakaldım acemice
yalnızlık ve kimsesizlik
ne zormuş anne

Yüzüm gülüyor
dimdiğim evvel Allah
dışa karşı betonum da
içim çürük elma
kim bilebilir bu yangını
benden başka
düş de olsa
o ılık şefkatini esirgeme anne
kimseler görmüyor nasılsa
uzan yanı başıma

16

Bu, "sadece şiir" dediklerim ki, kolaj kolaj şairliğimin başyazısını düzene sokma çabası, hepsi bu. Şiir çocuğu gibi doğdum doğal söz ve yazı ile eğittim kendimi. Hep okudum, çokça yazdım. Ölürüm sandım, ölmedim!

*) Fazıl Hüsnü Dağlarca

***) Ercüment Uçarı

****) Turgut Uyar

*****) Lâle Müldür

*****) Sadık Yaşar

*****) Melih Cevdet Anday

*****) Behçet Necatigil

Yokilçe Gebze, 7 Haziran 2024

Fatma ARAS

KIŞ KADIN

Çocukluğum suç içinde sevgiden...
bende kentler soluyor

Doğduğum köy aklımda, onu hiç çiğnemedim
Ağrı'nın eteğinde acılardan köpürdük
tanrıların uğultusu sınırdan taşıyordu
kırıldı direncimiz
yol ağladı sancıma, sürgünde ilk öledim.

Yüzünü cebime saklamıştım sevgili
Kağızman'dan, Erzurum'a yasıma yaslanmıştım
ipe gerdi Erzincan
Sivas'ta hüznün biçtim
Kızıl Dağ günah çıkardı
An/kara تنها kaldı, boydan boya
çok yenilgi biriktirdim
ala paça bulutlar gökyüzünü örtmüştü
ben, *Kabuklu şiirler tükürüyordum**

Ah sevgili, yüreğim karanlıktı
dağları, denizleri çılgın gibi dolandım
İzmir'de, İstanbul'da ayrılığı sınıadım
gençliğim geçip gitti.

Şimdi, cebimdeki yüzünü toprağa gömüyorum
bak yanında kış kadını.

(*) *Tayfun Gerz*

Orhan EMRE

UNDERGROUND

zone 1: suyun uykusu. dağlarda olmadım hiç!

zone 2: çınarın gölgesi, düşüyordu güvercinin kanatlarına.
kanadı yok,

zone 3: ağaçların arkasında kuşlar
durup durup geçtim kalabalıkların arasından
köprünün sabrı ile dolaştım şehirlerde
evlerde kalabalıktınız
balkonlarımız yalnızdı
yalnızlıklarla çoğaldı bahçeleriniz

zone 4: yorgun kilise.
yoksa ayak sesleriniz sırlarlar mı yüklü?

zone 5: taşa işlenen güven.
hep algınlık hep kırgınlık.
terk ettim bütün ülkeleri, terkisinde geyiklerin.
yalnızdım, dağlarda dolaştım.

Arda CEVAHİR

Şiir sağdan sola yazılır. Tersinme ya da devriklik gereğidir, nesnenin olumsuzluğuna doğru olumsuzlamanın bilinçten gidişi nedeniyledir. İçselliğin dışsallaşmasıdır tam olarak.

Dışsallık, benim her zaman kendisine erişmek istediğim olarak, içselliğimin yoksunu olduğu bir dolulukla apriori, vardır. Yine de dışımda olduğu için değil, dışımda olmakla dışında kaldığım olarak, vardır. Onunla bütünleşmek isterim, içselliğime musallat olmuştur, dışarıda olan benimdir. Beni içselliğime gönderdikçe dışsallaşır, dışsallaştıkça içselliğime geri gönderir. İçselleştikçe dışsallaşır, dışsallaştıkça içselleşirim, onu, düşünüyorumdur, bana belli bir kendilik bilinci verir ve şu ağacın benim için varoluşu, olumsuz varlığımın onun olumsuzluğu üzerinde kendimin olumsal görünümüne kavuşur. Ağaç, bana doğrudan başka şey olarak, üzerinde şiirsel tütsülerin dumanlandığı imgesellikle görünmez yine de, tam olarak bu şiirsellik dediğimiz şey, ağacın olumsuzluğu ile bilincim arasına koyduğum kendi olumsuzlamamdan başka şey de değildir.

Şu durumda, varlığın ne olduğu konusunda yargıda bulunmak, olumsal olmayan olumsuzlama olarak varlık karşısında benim ne olduğunu belirlemek olacaktır. Şiirin ne olduğunu sormak esasen şairin kim olduğunu sormaktır derken araştırdığımız varoluş düzlemi buydu. Şiir, dünya karşısında olumsal olmayan olumsuzlama olarak kendini konumlayan bir bilincin olumsuzladığı varlık üzerinde kendini olumsallıkla konumlayışıdır, bal kabağının kupa arabası olarak şiirsellik kazanışı bu şekilde gerçekleşir, diye düşünüyorduk. Uzamsal genişlik derinlikte sonsuzlaştığında, var olan şiirdir, diyebileceğiz. Bu derinlikten neyi kastediyoruz? Bu, doğal ya da doğasal olanın aşılmasıdır. Buna, kendiliğinde gerçek, diyeceğiz. Kant'çı terimlerle söylersek, aklın yasalarıyla ulaşmak istediğim mutlağın, bu yasalara başvurmaksızın bana belirışıdir. Böylelikle, kurucu vasfımı dışarıda bırakan kendiliğinde güzel, kendiliğinde iyi karşısında varlık durumum, tam bir başarısızlıktır. Onu yeniden kurmak, üretmek, görümün yapıtaşlarıyla baştan var etmek isterim, varlık payımı olmaksızın var oluşu karşısında namevcudiyetime bürünür, dalga gibi itildikçe ona çekilirim. Gerçek, bu nedenle, tam anlamıyla kendinde gerçekle bilincim arasındaki bu tersinmeden çıkar. Özgürlük ya da tam olarak aklımın özgürlüğü, bu aşamada, tutsaklığım üzerinde bir ezilıştır. Bu var olan gerçek, artık benim gerçekliğimdir, bal kabağı, bal kabağı olma vasfını yitirmeksizin benim kupa arabası gerçekliğimdir. Karşısında hiçbir dayanağım olmadan duran gerçeklik, ona bir katılma zorunu olarak bana benim varlık talebini dayatır. Düşüncem, bu düzeyde, belki şiir olarak, bütünle benim sentetik birliği olarak açığa çıkmaktadır.

Bu birlik, tam kendinde, ne bilincimin ne gerçekliğin, yansı-yansıtın özelliğini ortadan kaldırmaksızın bir varoluşun iki yönü olarak belirir. Böyle olmak zorundadır, aksi takdirde benim ve gerçekliğin varlığı da kaybolacaktır. Dışsalın içselleşmesi, içselliğin dışsallaşması dediğimiz de budur, eğer şiir olarak amprik bir veri sağladığımızda, bunun da hakiki imge olarak gerçeğin, dışsalın ya da aşkın olanın, derinleştirdiğim genişlemenin genişleyen derinleşmesi olduğu, imgenin varlık koşulu olarak belirlemek gerekir. Bal kabağının kendiliğinde gerçekliğiyle benim kupa arabası olarak bu sentetik varoluş, sayısız örnekten biri olarak, İlhan Berk İstanbul şiirinde, "fırınların önüne kurşun yağdırsan nafile," dediğinde, bilincin aşkınlıkla girdiği ilişki halinde varlık bilincinin yetkinliğine ulaşır.

SELAMET YERİ

Gece ilerleyince
Buralara geyikler iner, bazı
Almak için yatanların yorgunlukların

Mezarlıklardan geldim buraya
Ata okuyup ata geçerek
Bütün ölülerimizi ezberlemiş toprak
Elbette ezberi kuvvetli olan şeydir toprak

Aşağıda
Allah'ın vaadini taşıyan yoksul mezarları
Hepsinin içinde, tahmin ediyorum
Yasin'in, Tin süresi'nin insanları

Daracak mekânlarında bilemiyorum
Kendi neşelerinde olanları, hangileri

Kabir bazen güzel bir etki
Sonsuzluk, bilemem
Kazanılacak bir heves mi ki

Mezar gibi bir nesnenin şeklinden
Yayılırken anlam, hepsinin içi
Sonsuzca açılan bir illüzyon bulutu gibi

Her imge kendi kanadıyla...
İncecikten yağar kar da
Islak bir tinsellik hakka doğru
Bazı kabir yerleri onur gibi
duru

Anlıyorsun içine değerli bir şey konuştuğunda
Nasıl da dönüşür mezar ışıktan kaba

Her insan kendi ufkunu verir mezarına
Kardeşleriyle yatarken
Dere kenarında, dut diplerinde
Ufkunu devam ettirir insan kabrinde bile

İniyorum aşağılara
Tabiatın özülle ferahlıyorum, bazı kabirlerin içiyle
Alışılmamış tatların arka arkaya sürüp gitmesi gibi
fasılalarla

Hasmımın mezarı bitirdi bu kamaşmayı
Oraya gelince doğada ilham yok
Helallik de
Başkadır cihannın altındaki hikâyeye

Demiştim oysa ona ölmeden önce
Ölünce yazık görmeyeceğim ilk kez birini de
Hep ışık vurur, demiştim göğse saplı kılıç gibi
Sende süren hakkımın üstüne
Verilmeyeni belli eder bir mezar
Ve orada o kadar mezar taşı
Bir o değil yere uzanmış yetimin başı
Karanlıkta geviş getiren boz sypalar →

Hüseyin KURAL

DÜNYANIN BÜTÜN TEREDDÜTLERİ

1.
bir şehri neresinden tutmalı
yakasından, paçasından, neresinden

yerini bulamamış bir iç çekiş gibi
tamamlanıyor her şey, her şeye rağmen
cumhuriyet ve tiril tiril gömleklerimiz

çünkü bir nokta olmak böyle bir şeydir
başındaki ama sonundaki değil cümlelerin
 2.
kararsızlık bir yürüse kendi ayaklarıyla
ah bir yürüse tereddüt derler ona

olmanın ve kaybolmanın hasretiyle belki de
ah bir yürüse kalakalmışlığımız da bir yürüse
ah sevilmeyen bir şehirde yaşamının mecburiyeti
 3.
suçların, günahların ve en çok da bilmemenin övüldüğü
bir yerde türk, öğün, çalış, güven ne kadar da zor

ve ne kadar zor sonunu bulamadığımız bir duvara
önce usta olmak sonra duacı olmak
ama olmak ayaklarımızla, gömleklerimizle,
cumbalı bir cumhuriyetin curcunasında

diriliğini kaybetmiş memelerden düşmesi gibi
birkaç damla sütün sonrası hep cumburlop
 4.
bir şehrin tarihini kim yazarsa yazsın
büyük bir çabadır büyük yenilgiler
büyük şarkılar büyük harfler gerektirir
bilir bunu tarih denilen büyük bezirgân

konuşuldu elbet tüm bunlar
bıkkınlıklar ve bıkkınlıkların da bir tarihi olduğu
 5.
alışkındır şehrin insanı dünyaya ve bütüne
onlar bir tereddüt gibi olamaz
kendini seslendirir şehirli sinemalarda
gölgesini kovalar uzun diye kendinden
siper etmiş göğsüyle bilir gömleği ve cumhuriyeti
çünkü çatma denmiştir en çatık kaşıya

her şeye rağmen bilinen budur
bilmenin ve hiç yanılmamanın
gömlekleridir tiril tiril olan
incecik sanki hiç yok gibi
-
- Çayır çimen su neşesi
Bir o mutsuz tarafsız güzellik toprakta
Ay ışığı bir orada Moğol
Huzur kabı değil bir o mezar
Demiştin ona oysa yer hak tutar

Cemile ÇAKIR

O ALEVDEN YAĞMUR

Kesik damarlarımdan fıskıran kan -yani şiir
kırmızı bir nehir olup akıyor aşka
ökseye yakalanmış bir kuş olduğumu fısıldayarak bana.

Günüştü nar çiçeğine aktarıyor kalbini,
bense toprağa -yani kâğıda.
O kızıl nehir yakıyor geçtiği vadileri,
girdaplar ve çavlanlar emziriyor
cehennem uğultusu
dizelerimi.

Siz nasıl adlandırılıyorsunuz
yüreği parçalayan o alevden yağmuru?
26 Haziran 2024

Cansu AYDIN

GİZDÖKÜM

binyılların melâliyle paramparça hokkadan taşan dumanlı
deniz...
ey! sen Mânâ isimli yalımdan denizi kâğıttan gemiyle aşan
yolcu,
yanık bir ünleme tutunup derdime ortak olmaya karar
verdin madem
küçük bir sır vereceğim sana ben'im hakkında, bir
gizdöküm...
Yesevî pamuğundan kılıf içinde saklı bir parça kor...

bilmezler, dün geceki yağmur gözyaşlarımdı, yıldırım ve
şimşeklerse
neden, neden, neden... diye öfkeyle haykırışlarım, can
acısıyla...

fakat bu sabah aşk için açtığım masmavi defter gökyüzü
göz alıyor yaralı avuçlarımdan doğan güneşin döktüğü
simlerle
içimde daimi bir sevincin umudu ben onun tertemiz
sayfalarına
mutluluk kuşlarının resimlerini çizeceğim sol elimde
kalemim
ki bu kalemi kalbimdeki süveydaya batırdım biraz önce
müzik kutumdan bana göz kırpan periden aldığım
cesaretle...

şimdi neşeli bir şiirin üniteleri siyah kanatlarla süslü
bulutlar
bakmasını ve okumasını bilen o güzellik sevdalısı gözlere
evrensel dilde yazılmış bir çağrı mektubunun paragrafları

Hasan EFE

Bir grup genç sahilde oturup güreşi uğurluyor Yelken Kulübü'nün yanında. Zayıf, basık çeneli olanı elini alına götürüp, "Boşlukla hemhal olursan ilhamı yakalayamazsın," dedi.

Bu söz güneşle suların içine de gömülüp gitti.

Adımlarımı Nikah Sarayı'na doğru atarken "boşlukla hemhal olursan ilhamı yakalayamazsın," sözü zihnimde yol almaya başladı. Önce yavaşça ilerlerken birden hızlandı. Adımlarım ve zihnimdeki hız bir döngü içinde sürüp gitti.

Bostanlı İskelesi'ne yaklaştığımda usumda kalan *boşluk* ve *ilham* sözcükleriydi.

Bu kez gençlerin ne üzerinde konuştuklarını merak ettim. Yanlarına gidip söyleşmelerine katılsam iyi de güneşle birlikte onlar da kaybolmuş.

Güneş belirli bir saat sonrası tekrar gelirdi ama bu gençler!

Boşluk ve *ilham* sözcüklerine düşünce üreten gençlerin merakı bana geçti.

Tüketilen dilde yaygın olan boşluk sözcüğü; *oyuk*, *kaplanmış yer*, *boş olan yer*, *çukur*, *kesinti*, *kopukluk*, *boş geçen süre*, *eksiklik*, *yoksun olma duygusu* vb anlamlarda kullanılmaktadır.

Öyle ki, bu *boşluk*, *ilhamı içe çektikçe* derin bir yüzeye doğru inmekle kalmaz, iç dünyamızdaki gezintilerle daha da diplere varır. Bu süreçte zihnin oluşturduğu tasarılarla boşluklar yepyeni örüntülerle doldurulur.

Bireyi ayakta tutan da boşlukların doldurulması değil mi?

Zihindeki boşluklar bir şekilde doldurulamadığı sürece, birey yaşamına anlam yükleyemez. Sonuçta bizler yaşamımıza anlam yüklemek için yeni düşünceler üretiriz.

Kimileyin davranış ve duygularla girişikleşen düşünceler iç dünyamızı yepyeni ufuklara açar.

Boşlukları doldurmak için; *hayal kurma*, *ilham*, *yaratıcı düşünce*, *etkilenme*, *esinlenme* veya *çağrışım* sözcükleriyle olumlu bir anlam dünyası oluştururuz.

Bazılarımızda bu etkileşim kolayca gerçekleşirken bazılarımızda daha zordur.

İlham, salt sanatla uğraşanlar için değil herkes için varlığını gösteren soyut bir kavramdır. Örneğin sıradan bir kişinin herhangi bir işle uğraşırken, hiç düşünmediği ama işin akışını veya oluşunu kolaylaştıran, *birden ortaya çıkan* düşüncelerle de gerçekleşebilir.

Özellikle düşünce üreten, sanat ve bilimle uğraşanlarda ilham ya da yaratıcı düşünce kendini belirgin olarak hissettirir. İlhamın oluşturduğu güzellikler, yaşamın gerçekliğiyle örtüştüğünde yeryüzünde onlarca cennet yaratır. Örneğin Tac Mahal, Selimiye; Suç ve Ceza, Romeo ve Juliet...

İlhamın İngilizcesi *inspiration* sözcüğüdür. *Nefes almak* anlamına da gelir. Öte yandan ilham *değişiklikle* de ilgilidir. Bizler yaşayıp öğrendikçe, deneyimleyip kazandıkça veya düşündükçe de değişiyoruz. Bu süreç akıp giderken çoğumuz zamanın nasıl geçtiğini fark edemiyoruz.

Kendimizi *Akış*'a bıraktığımızda bütün olarak bir yokluğun içine giriyor ve orada var olan boşluklar doldurulunca, *yaratarak yaratıcı bir bireye* dönüşüyoruz.

İşte ilhamın güzel ve iyi olan yönü budur.

Yaşamda boşluk dolmuş, iyiyle güzel örtüşmüştür.

Bu da bireyin iç dünyasını zenginleştirmekle kalmaz onu bambaşka bir kişi durumuna getirir.

SERİN BİR YAZ AKŞAMI

Serin bir yaz akşamı

Bir bardak sıcak süt, bir parça taze ekmek
Anne n'olur uyumama yardım et!

Annemin şefkatli kolları, sıcacık göğsü,
ve kulağımda hep kırmızı sesi:
"Yine bir gün otlanmaya gideceksen anne keçi
tembihler üç küçük yavrusuna
'Yavrularım' der,
angilo mengilo alıçengilo
ben burda yokken açmayın kapıyı
Yabancı bir ses aldatabilir sizi
ve alır hepinizi içine yaşlı bir kurdun midesi!"

Serin bir yaz akşamı

Bir bardak sıcak süt, bir parça taze ekmek
Annemin huzurlu koynu, yumuşacık nefesi,
Kollarımın arasında belirirdi dünyanın yörüngesi.

Anne büyüdüm ve ılık rüyaların peşinden gittim
Yaşamak için bilmem kaç kurda eşlik ettim
Ne kötüydü bitmeyen bu kâbus,
Sürekli düştüğüm uçurum
o yüzden ıslak yastığım
ve hep kuruydu gözüm.

Anne, sen sandım; kurtar beni
Bir kurdun midesindeyim, affet beni.

Serin bir yaz akşamı

Bir bardak sıcak süt, bir parça taze ekmek
Anne ne olur, n'olur uyanmam için yardım et!

Şu şiirin bizimdeki *boşluk* ve *ilham* ektisine bakarak yazımızı sonlandıralım.

MENDİLİ OYALI

*Ben kandili yakayım
Sen mendili oyala*

*Üzerindeki ışığın
Renklerini sen seç*

Sadece uzak dur kırmızıdan

*Tarih; yeterince kan akatmışken
umudun mendillerine*

(Mevlüt Şener)

Yararlanılan Kaynaklar:

Boşlukların İnsanı / Her İnsan Kendi Yarattığı Dünyada Yaşar, Prof. Dr. Sinan Canan-Prof. Dr. Uğur Batu, 2. Bas., sf. 78-79, Tutukitap, Kasım 2023 İstanbul

Akatalpa Dergisi, Sayı 287, Mevlüt Şener, Kasım 2023

İsmail Güney YILMAZ

YOKUŞ KOŞU

sabahlar gül yanığı bir akşamın ertesi
suya düşen süvarinin işte paslı kargısı
yokuş bu ve en uyuz atlarla ne uzun koşu
şehrin gülistanında yok ki bir bağ koşana
sokaklar hep sapa, köpekler havlar ardımda
bir yere varmanın korkusu yazılmış da alınma
koşuyorum, biliyorum
kimse alkışlamayacak.

korkarım,
bir duvar yok dinlenmeye bul mecazsız yokuşa
ayna! en yersiz icattır yüzünü aklında tutana
bir el okşasa başımı, yüz çocuk alay etse yorgunluğumla
yok izleyen merakla murdar serdarını günlerin
terk edilmiş hatırası eski yazı kitabelerin
ve intiharlar kalabalıklar toplar ama öncesi yalnızlıktır
her sabahta yani bu sabahsa yuvarlanır rüya hayata
fırlarsın yataktan, denize düşersin
çarşaflardan yelkenliler, mecali az biraz nefes
bir yastığa sarılıp uzun uyusam yeter
kent yaldızlıdır ve illa uzaklıkları sakinleştirir
bir zaman, o yakından ne de güzel bakardı
her sabah güneşi ayartan ak bir kadın koynu gövdemde
ah bir daha koşabilseydim o dümdüz yolu
en yalın adımlarımı sana doğru atardım.

yokuş bu ve en uyuz atlarla ne uzun koşu
intihar kalabalıklar toplar,
ben öylesi yalnızdım.

Hamit ORAL

TİKLER

bozuk bir saat neyi gösterir
veda sonrası
iris mi lotus mu
odaya kanayan hüznün çiçekleri
tren nereye gider ey şimendifer
kaç makas kırar böyle
ömrün zikzakları

ivecendir ilk aşk oyunları
anarken göz kapakları tikler
ele verir masum dokunuşları
yener zar korkusunu iki damla kan
rahat bir soluk
sonra mide bulantısı
can eriği
"hoş geldin çocuk"

üstüne ne koyarsan koy
içinden ne çıkarırsan çıkar
kuzguna anka yavrusu
olancası süt kuzusu
saatin yeniden kuruluşu
gülümse
ey tomurcuk

İbrahim TİĞ

ŞEBNEM AĞZIN

dilimi yatsıya yatırıp gözlerimi göğsüne
göğsün ki zamansız yatağının titrek ritmi

biriktirdiğim teninden harfleri toplayıp
yara tutmayan yüzündeki nehre attım

sevişmelerin şehveti şebnem ağzın
aramızdaki hikâye, düşüyor gövdemiz
çukuruna dünyanın, atıyorum kim yasal
organlarımı ıslatan çaresizliğimi üstünden

insan büyüdükçe erken yaşlanır
sen anlat sevgili nereden başlar
ve nerede biter hasreti sevişmelerin
oysa kırmızı don un hep güneşimi bozar
bu yüzden çıkarıp atıyorum

seninle vakti gelince ıslatılmış odalarda
yenilsek de sevişerek çekiliyoruz
bu yüzden acı hep kalpten geçmez

Dilek BAYRAM

CESARETİ KIRILMIŞ – KIRIK DÖKÜK İNSANLIĞIN YAZAMADIĞI DİLEKÇE ÖRNEĞİDİR

Güneş artık kafamda şapka. Yakıcı. Bunaltıcı.
Musluğun altına sokulan baş
Sular süzülüyor saçlarımdan.
Aynı reklam müziği dünden beri zihnimin içinde
Kahve yudumlar, konuşurken, işerken, yemek yaparken
Sözcüklerden sövgü ile de yok edemiyorum müziğin
varlığını.
Yürürken bir yanım sola çekiyor,
Sol cebime koymuşum tüm bozukluklarımı.
Maaşa daha on gün varken zihnimdeki reklam cıngılına
alacak verecekler de karışıyor
Hep beraber bir resmi geçit yapıyorlar ben ceviz ağacının
altına oturmuşken.
Kalabalık. Uğul uğul. Saygısız ve aceleci.
Fesleğen kokusunu hisseden bulmak da, ısıklıkla şarkı çalan
da bulmak zor
Şikâyet dilekçeleri yazılmamış, şikâyet kutusuna da
atılmamış
Ayaküstü kiminle karşılaşsam hayatı aşırı zor...
Sabote ediyorum bütün yalnızlık planlarını!
Ekmeği ve suyu bölüşecek daha insanlar, iki dize şiir
okuyacaklar birlikte...
Uzaktan da yakından da bakınca değişmiyor ekrandaki
savaş görüntüleri
Masum çocuk yüzleri. Derin masum ve çaresiz.
Güneş dünyanın bazı yerlerini daha çok daha çok yakıyor.
Sabote etmek istiyorum dünyanın kirli planlarını! Kuşlar da
habersiz barıştan...

Hasan VAROL

Melih Cevdet ile konuşmasında Adnan Benk: “Bu şiirle ne anlatmak istiyorsunuz?” sorusu kadar budalaca bir soru olamaz. Üstelik saygısızlık da. Eğer şair şiiriyle bir şey anlatmak isteseydi, o bir şeyi anlatırdı açık açık, şiiri de yazmazdı.” diye başlıyor. (*Çağdaş Eleştiri, Söyleşiler Yazılar, Doğan Kitap s 73*)

Şiirde, en azından düzyazıdaki gibi bir anlatımın olmadığını anlıyoruz buradan. Şiir, duyurur, hissettirir. Bu konuda Behçet Necatigil ve Melih Cevdet Anday’ın sıkça andığı bir örnek daha var, onu da buraya alayım: “*Anlattığı bitince başlar şiir.*” (Behçet Necatigil, *Düzyazılar 1, Cem Yayınları s 49*)

Buradan bir çıkarsama yapalım; en azından düzyazı gibi anlatmaz şiir. Düzyazı, en iyi anlamı vermek için anlatımda kurallar kullanır, ona uyulmasını ister, ancak şiir kurallarla bağlı değildir. Tanım istemeyiniz, her çeşit tanım eksiktir şiir için. Böyle bir birikimle bakacak olursak, şiirin, düzyazıdan ayrıldığı, anlatımla da hatta anlamla da sınırlı kalmayacağını, kalmadığını, sınırlanamayacağını söylemeliyiz. Anlam diyoruz da, şiirde kullanılan her sözcüğün bir anlamı var zaten. Sözcüğün var oluş nedeni bir ihtiyaç karşılığı olarak dünyaya gelmiş, bir anlam yüklü olup ihtiyaç oldukça insan onu kullanmaya gelmiştir. Sözcüklerin, şiirde, yanındaki sözcükle sevişip çokça sevişip ya da kavga edip yeni bir çağrışıma gitme gücü vardır.

Bir şiir için “bu şiiri anlamadım ben” diyemeyiz. Anlam, anlatmak, doğrudan anlamı vermek, iletmek düzyazının işidir. Demin söyledim, her sözcüğün kendi başına bir anlamı vardır elbette. Anlama karşı değilim. Her sözcüğün bir anlamı var, iletişimde, bir işte, düşünce iletmeye anlam üzerinden anlatım ile iletişim sağlanır. Şiir de, sözcüklerle yazıldığına göre, sözcüklerin birbirleriyle ilişkileri yan yana dizimleri çok önemli. Bu şiirin işidir. Sözcüklerin dizilişi her şaire göre ayırdır ve bu nedenle önemlidir. Sözcüklerin dizedeki etkileşimi, oluşturdukları çağrışım, şiirin bize duyurmak istediği... Sözcüklerin kendi anlamlarını aşan, bazen okurun, kendisinden katarak ulaştığıdır şiirin söylemek istediği. Okur, kendinde var olan birikimiyle kendine göre alır şiirden alacağını. O nedenle aynı şiir her okur için sanki farklı bir çağrışım getirir. Sözcükler sanki görüntüleşir, buna imge de diyebiliriz. Okurun şiirden aldığı kendisini katarak ulaştığıdır bu.

Anımsayalım, Behçet Necatigil’in “*Kareler ve Aklar*” kitabındaki şiirleri. Yan yana, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya, soldan sağa, sağdan sola, çapraz okumalar... İlle de böyle okuyun demiyorum, ama okunursa okumalar yapılırsa bir zenginliğe, daha bir derinliğe zengince bir çağrışıma gidilebilir. Böyle bir okuma, basit, yüzeysel bir okumadan daha zengin olur, farklı duyumlara ulaşılır.

Şimdi, gelenekteki bir bildik dörtlük bütünlüğü, ya da şiirin bütünlüğünün verdiği kolaylık, birden ele geçemeyebilir günümüzdeki modern şiirlerde.

“*Başı pare pare dumanlı dağlar*” diyelim.

Bunun yerine:

“*Bal mumu göller ve küflü meşeler*” diyelim.

Buradaki dize geçmişteki söylemle bile söylense de, içerik, var ediş “*bal mumu göller*” aykırı, hatta kapalı, anlamsız gelebilir okura ilkin. Okur, çevresine bakınca dağları, başındaki sisi görüp *dumanlı dağlar* diyordu. “*Bal mumu göller*” deyince gölün bal mumu olamayacağını düşünüp (dil

ŞİİRLER

NİSAN PAPATYALARINI HATIRLA

Biri hastane önünde dolmuşa bindi ağlıyordu
Umut, nisan papatyalarını hatırla

Baktım ağlamak için hastanenin bahçesi yok
Umut, nisan papatyalarını hatırla

Bir şiir kitabı okudum içinde çiçek yok
Umut, nisan papatyalarını hatırla

Güle göre papatyanın düz sevgisini gördüm
Umut, nisan papatyalarını hatırla

Diye diye hatırladım nisan papatyalarını
Şehirde bitmek papatyalar için de zor

Temmuz 2024

TATLIDIR

Metin ayı fark eder
Dedem ağacı
Metin ayı oyuncak bilir
Dedem ağacı
Uzun bir adam olarak görür
Benim için bunları hatırlamak
Yazılmış şiirlerden tatlıdır

Haziran 2024

ANLAM VERMEK

Bir kızın konuşurken durmayan
El kol hareketlerinin
Neden içimde çırpmasını
Rüzgârlı denizi izlerken anlıyorum

Mayıs 2024

ile kurulan gerçekliği bilmiyorsa, birikimi yoksa bu konuda bu şair ne diyor? diyebilir. Dilde nesnelere yer, şekli değişir, değiştirilebilir. Şiirde böyle bir durum var, şiir okurunun ille de bir mecaz bilgisine ihtiyacı var, Necatigil’in dediği gibi. Yoksa “ben bir şey anlamadım” da diyebilir. Demeli mi, haklı mı? Yaşantısı içinden ve okuduklarından bir çıkış yolu bulmalı mı, bulur mu; çünkü her sözcüğün kendi başına bir anlamı var. Yine de yetmiyor mu? Okurun donanım eksikliği akla gelirse burada. Geçmişin beğenisi ile şiire girebilmek, anlamak, ondan haz alabilmek, şiirin verdiğini içselleştirebilmek. Her dizinin duyurduğu, şiirin bütünlüğünün verdiğini bir tat, bir çağrışım, bir duyum... okurda ne kaldı ise o.

Tahir Musa CEYLAN

ESKİLER YENİLER

Onlarla konuşurken üzerimden
bir gece geçmeden ömrübillah şair olamadım
konuştukları yılanların şarkısı olup kaldı içimde
Hepsi karanlıkta ipince bluz kıvrımı bile kraliçe
bense onlarsız gece evde hayvan, gündüz sokakta kuduz
cehennemdeki ruhumu cennette kusulmuş ipek
sıcaklığında giyince, oldu bende yüz iki kısım kanaviçe

Fisto, teyel, vatka, çıtçıt, fermejüp ve fermuar
kendilerini erkekten daha fazla onlarla tamamlıyorlar
Singer makineyle hepsi yün yumak bulmuş kedi gibi
her sabah nihavent zaman, ruhlar cazır cuzur radyo
arkası yarından sonra yarın kürdili hicazkâr şarkılar

Her mutfağa girip çıktıkça portakal gibi eller
yaptıkları yemekle kendileri de yenesi gelirler
yazın sıcaklığı şıpır şıpır terini giyer
rahat yüzü yok yapış yapış, mecburi bir duş
suyla şapır şupur ancak kendilerine gelirler

İğnesi fitillisi, tek çelik, çift çelik, yarım Selanik örgüler
kazağı haraşo, mantosu eskimo, tavırlar haller protest
akşam neler olacak, palyaço kocaya eller belde manifesto
hem ekli hem bükülü, en çinko elma onlarınki
sarhoş kocaları kış lastiği kadar sert ezerler

Eskiler yeniler, kadınlar hayatın şiiriyle evliler

Adil BAŞOĞUL

BİR IŞIK YAKMALI...

Söndü ışıkları yıldızların
Şehrin ışıkları
Ve söndü göz nurunun ışıkları

Çıkardı baklayı dilinin altından
Çizmeyi aştı çoktan
Gemi azya almıştı zaman

Tek başıma yürüyorum yolları
Çünkü başka türlü bulamam yolumu

Kimse kimseye yardım edemez bir zaman
Kendini bulanlar
Yolunu bilenler birleşir ancak

Son ışıkları sönmüştü yıldızların
Ateşe düşmeden
Rüzgârda savrulmadan

Toprağa karışmadan
Nehirler boyu akmadan
Kavuşmadan ummana

Bu can yaşama doymadan
Bir ışık yakmalı çok geç olmadan...

Mehmet KUVVET

SEN BENDEN NE BİLİRSİN Kİ!

haritalarda çoğalan bir ömürdü çocukluğun
çileli ayak izlerini henüz bilmiyordu toprak
sultan küpesi açıyordu annemizin saçlarında
kulağımızda baba sesi mektuplar...

kurulan sofralar mıydı,
çocukluğumuz mu yetim kalan.
zağnos deresi taşıdı umutlarımızı
horozlu şeker zamanları
mektuplara çizili ellerimiz büyür
uzardı yolları kalekapı'dan
ve her bayram baba yokluğunda
annemizdi saçlarımızı tarayan...

bedenimizden büyük olsa da dünya
umutlarımız vardı
karanfiller açtı odalarımızda, birer birer
serpildik...
evimizin terasından baktık martılara bir zaman
çocuksu umutlar kondurup annemizin saçlarına
elinden tuttuk babamızın
ürkek bir uzaklıkla...

oyuncakları elinden alınmış çocuklar gibiydik
bir kız kardeş sıcaklığında yalnız kaldık kendimize...
ellerimiz toprak kokarken
nar çiçekleri açardı yüreğimizde
kapı ardına süpürdük çaresizliği
dereler... kurudu köyümüzde
yüreğimizi çalan esmer gölgeler anne acısı
dökülen saçlarımızla topluyoruz rüzgârları şimdiki
çocuklara, torunlara gönderiyor bizi eşlerimiz
söyle hayat,
'sen benden ne bilirsin ki'

Serdar ABAY

BİR KIŞ GÜNÜ

dünyanın bütün şehirleri ve insanlar
otobüsle bir yere varma çabası her saat

gitmek bir başlangıç içinde inatçı bir leke
peşinde sinsi bir gölge gitmek sadece başlangıç

düşünceler bir yığıntı birikmiş kâğıtlar gibi
kapatıyorum gözlerimi hatırlamak istercesine

kar kaybetmiş yolunu savrulmuş bir beyazlık
içimde bir yokluk hissi dinmiyor ikisi de

avuçlarımda akıp giden bir suyu tutmak zaman
şaşıramamak bunca şeye özlem duymamak bitene

sanki bir pencereden seyrediyordum yıllarımı
bütün bunlar bu yeryüzü bu belirsiz bekleyişler

yeniden görüyor gibiydim her şeyi bir kış günü

HAP YAP PARA KAP TABLETLERİNDEN “YİRMİ LAK TABLET”E

Emin ORHAN

Ekim 2023'te bizim Adil'den bir telefon, “Dolabın diplerinde sekiz dergi kalmış, istersen getireyim...” diye lafı dallandırdı. Konuştu, konuştu! Yorulunca sustu.

O telefonun diğer ucunda derin nefes alırken, “Su vereyim bir bardak, rahatlırsın,” dediğimde canlanıp çanlandı! Yani keçi çanı gibi çın çın gülmeye başladı. Üç beş laftan sonra görüşmemiz bitti.

Bir hafta sonra teeee Çayyolun'ndan dergileri getirdi Kızılay'a. İki *Varlık*, bir *Kafa*, üç *Herkes İçin Bilim Teknoloji*, bir *Heves* ve bir de *Türk Dili*.

Çoğu eski sayılar. Dergilere bakınca Turhan Kitapevinden alıp gelmiş hissettim kendimi. *Varlık* sayılarındaki şiirlere baktım. Yazıları uçtan sonndan okudum. Zaten vakti törpüledik. Kalanları devrilen hafta sonlarında okumak için bir kıyıya ittim, ama *Heves*'teki bir yazı dikkatimi çekti. Onu alıp çantama koydum. İşe gelip giderken okuyup notlar aldım.

2008'in son *Heves*'i

Bu dergi edebiyata heveslenen yazı ve şiirlerle tüketmiş yılı. Şiirin ve yazının deneysel örnekleri, görüşme ve şiire genç bakış'tan bir yazı...

Önce özür, niyetim akıl verme hiç değil. Belki, derler bu adam da neyin nesi! Yüce toplumun içinde ben minicik bir polen. Savrulup duruyorum oraya buraya.

Buyurayım efendim.

Aylar sürer gider, ben de bütçem ve şartlarım olgunlaştığında –arada- çocuklar ve hanımın harçlıklarından da kırparak aylık, iki aylık hadi diyelim mevsimlik dergileri okumak için bazılarını alırdım. Şimdi alır mıyım? Alırım, ama alamıyorum. Bütçe sıkıntısı. Fakat otlanıyorum. Dostlar sağ olsun! Diyeceksiniz ki, dergi zaten okunmak için değil midir? Öyledir, öyledir de bazı ademoğulları kendi beliklerine bakmak için almış, rivayet o ki bazıları da hatır gönül için. Okuyanlara sözüm yok.

Geçip atlayalım alt satıra.

Asıl derdim *Heves*'teki söyleşi...

Başlığı “Şiirin kuramlarla, kendinden öte metinlerle sıkı fıkılığın şiirden çok uzağa fırlatır bizi”

Soran Veysi Erdoğan, cevap *yedi kitaplı şair* Birhan Keskin.

Söyleşinin sonundaki dipnot: “*Bu söyleşi metni, Birhan Keskin şiirini incelediğim dosyamın bir bölümünden alınmadır.*” Aslına bakılırsa biz metnin tamamını okumamış oluyoruz. Yine de Birhan Keskin ile ilgili birkaç şey zerk ediliyor.

İyi de söyleşideki bazı soruları birleştiren kendisi ayrı metin oluyor!

Onu da denedim. Şairler, yazarlar deneysel şiir yazar da ben niye deneysel okuma yapmam, bu da benim en doğal vazifem bir okur olarak.

İlgili olanlar dergiden metnin tamamını zihinlerine intikal ettirebilir. Benimse bahis mevzuum ayrı.

Veysi Erdoğan, *yedi kitaplı şaire* bir metinsoru (Nilgün Marmara...53. sayfa) yöneltiyor. Belli açıklamalardan sonra *yedi kitaplı şairin* vardıgı yer “...şiir üzerine yazmak sanırım dünyanın en zor işlerinden biri. Ben yazamam mesala başka bir şairin şiiri üstüne. Çok ama çok zorlanırım. Çok zor olduğun için işte yazarların da birçoğunun yazdığı şeyler o şiire

yetişemiyor görüyorsunuz. Şiir üstüne düşünmüş ve yazmış en iyi yazar bana göre Gaston Bachelard'dır. Kitabı önüne alıp bir şiirin bütününden bir kitabın bütününden, birazdan söyleyeceklerine dayanak yapmak için dizeler cumbızlayıp yazı kotarmayı şiir üstüne yazmak zannediyorlar. Ya da, yine söylemek istediklerini, birbirine tamamına zıt iki üç farklı 'büyük düşünür!'den destek paragraflarıyla yastıklayıp bir cümle kurmayı da şiir üstüne yazmak zannediyorlar. Söylediklerim biraz sert gelebilir ama böyle düşünüyorum. Şiir üstüne yazı yazmak çoğu zaman kitap tanıtım yazısı kalibresini aşamıyor. –Tek tük istisnai metinler tabii ki var.- Önce şiir üstüne düşünmeyi, en az şair kadar yaratıcı olmayı denemeli şiir üstüne yazacak olan insan. Klişeler, zorlama metinler, kendine ait cümlesi olmayan şeyler. Bunlar tabiidir ki benim içimi serinletmiyor. Bir bardak limonata yapsın daha makbul!”

Ohhh, limonata lafı içimi açtı!

Getirin limonatayı! Nar Suyu da pekiyi gelir. Zihni açılır ademoğlunun. Hayal ve zamana daha iyi gidilir.

“Ben yazamam mesala başka bir şairin şiiri üstüne. Çok ama çok zorlanırım. Çok zor olduğun için işte yazarların da birçoğunun yazdığı şeyler o şiire yetişemiyor görüyorsunuz.”

Ben yapamıyorsan sen de yapamazsın, ben şerbet içemezsem sen de içemezsin mantığı.

Yazıyı pek uzatma meylinde değilim, yayımlanıp yayımlanmayacağı da meçhul. Genel yayın yönetmeni hoşnut olmazsa alır, bir delete tuşu ile siliverir. Olur mu olur!

Varalım hemen durum tespitine.

Şair, şayet *yedi şiir kitabı* yazabiliyorsa, ki içinde şiir olduğu şüpheli olanlar da dahil, bunu beğenmediği yazarlara borçludur! Edebiyatın *halk arenasını* olmadığını bilmeli.

Söyleşide, *Tek tük istisnai metinler tabii ki var* kaçak cümlesi ile bir boşluk bırakıp kendini zirhliyor! Aksedecek zamanların savunma sığınağı. Bay Keskin, “*Şiir üstüne yazmak çoğu zaman kitap tanıtım yazısı kalibresini aşamıyor.*” dese bile, edebiyatımız yol alıyor. Şiir üstüne yazarlar, şiir üstüne düşünenler, en az şair kadar yaratıcı olanların katkılarıydılar.

Metnimin finaline yaklaşırken şunları da nakletme arzusundaayım.

“*Yirmi Lak Tablet*'in yazıldığı dönem benim en sisli dönemlerinden biridir. Kısacık anlatayım: Öğlen yemeği için dışarı çıkmıştım. Bir arkadaşımınla yemek yiyeceğim. Ama ilacım bitmiş, eczaneye uğrayıp ilacımı aldım. Yemekten sonra kahvelerimizi içerken arkadaşım bana şiir ne âlemde diye sordu. Ben de önümdeki kâğıt peçeteye bir kalemle alt alta uzunlu kısalı yirmi çizgi çizdim. İşte şiir bu âlemde dedim; görmüyorum duymuyorum, sözcüklerim yok... İşte şiir şimdilik bu. Bir tek adını koyabiliriz istersen, bu satırların başlığı *Yirmi Lak Tablet*. (Önümde bir yandan açtığım ilaç kutusunun üstünde bu yazıyordu.)”

Şiir üstüne düşünenler de, şiir kitabı tanıtımlar da Keskin Şairin, *Önündeki bir yandan açtığı ilaç kutusunun üstünde yazar Yirmi Lak Tablet*'in ne olduğunu bilmelerinin yanı sıra, onun zihnindeki *hap yap para kap* kurmacasını da açabilirler.

Altı yedi şiir kitabı yazıp edebiyatı toptan hiçlerseniz, o kitaplarınızın altında başka *tabletlere* de ararsınız.

Yedi kitaplı şairin geçmişinde Latifî'ler...; Ataç'lar, Cöntürk'ler, Bezirci'ler; öncesi Tanpınar'lar, Gölpınarlı'lar...; sonrası Öneş'ler, Dara'lar, Mehmet Yaşar Bilen'ler, Sabit Kemal Bayıldırın'lar, Mehmet H. Doğan'lar, Koçak'lar... olduğu unutulmamalı.

Benim bilgim budur, içtiğim sudur...

Eylem DEMİR

GÜNEŞ KAPALI

(açıl susam açıl)

kayısı çekirdeği gibi açıl
çıplaklığın kışkırttığı iştahla

seni de mi vurdular
ateşe döküyorsun bakışlarını

süslenmiş iki harf

eğilip içime baktılar
karanlık merhametsizdi
kıyamet kadar şıkırtılı
sus pusa kestim
kutladım kendimi

düştüm

orada bir kayık yoktu

uzak göründü çılgılığım
güneşe çiçek sunuyordu

kızmadım

cesarete biledim sol yanımı

kayalara baktınız mı

bir ömür şavkıyor

seyreyle

gündüzü
geceyi

kaç küsmek tarttım avuçlarımda
kıstım birini
ısındı gözlerim

dokundu bir aksakal

içinde ne var

elma dedim
elma

söndü ağlamam

(elma dersem çık armut dersem kal)

gölge geçiyor uykulardan
bir düşe dalıyoruz
dilim ödün vermiyor
aklımın ucundan çık

cilvesiyle güzelleşirdi →

Peria KAYRA

YAZ YAĞMURU

Bi naz, bi naz.
Sanki Binnaz.
Ata binse, 'ya kısmet' der.
Duayla da gelmez haylaz.

Haldun KİBAR

ŞAİRLER VE OĞULLARI

Yer kürenin sayısız Bazarovları arasında kaybolmuştum.
Yahut kayıp doğmuştum.
Sonsuz karanlık masama tünemişti
Ay ışığı sayısız vedalarımın turnusolüydü
Giden apaçık bendim

Bir kış günü
Apoletlerini söken imanım
Ruhumla yeni deneyler peşindeyken
Kentten köye göç etmiştik
Zor günlerdi
Şehirde kimsem kalmamış
Tahayyülüm ormanlarla sınırlanmıştı
Yalnızlık, nişanesiz bir tespihin otuz üçüncü tanesiydi
Şuurum dualarımı gözyaşlarıma yatırmıştı
Mahzun hep bendim

Henüz tarifi yoktu ışığın
Şairlerce de vehmedilmemişti
Gerçeğin değeri
Zifirin ay çiçeğine ödediği haraç kadardı.
Küremizde medeniyet
Yenik düşmüştü kabile örflerine
Zor günlerdi
Tanrı altımızdaki fidelere labirentler döşemiş
Babamın kalbine şiirler vermişti
Bu kaçınıcı gözdü yasalardan kaçırdığım
Kaybolan yine bendim

Ey sevgilim
Ey İp yağmurun altında
Yorga giden atlar
Ey Turgenyev
Nerde beklemeliydim sizi

uzun giyerdi
ince nakışları vardı
hiç unutmam
yer yerinden oynardı

kalmayıp da varırsanız

bir sorun

taşlar konuşur mu

KIŞ BİTTİ

Erkan KARA

Kış bitti. İlkbahar şehre nüfuz etmeye başladı. Önümüz yaz. Kışla birlikte başta ölüm olmak üzere bir çok soğuk şeyleri, ayrılıkları ardımızda bıraktık sanki. Yaz, bir kavuşmak, bir yaşamak zamanıydı da, kışsa belleğimizde ölüm, ayrılık ayı olarak yer edinmişti her nedense. Bunun için her ilkbahar bir ara, kırılmadan geçmek için o kış kalınlıklarından yaz inceliklerine... Şimdi her yerde herkese kışın bittiğini söyleyen o, ilkbahardı.

Bu kış çok bahçelere gidip geldim. Bu dolanışlarımın sıklığının nedeni, kış bahçeleri gibi aşkı korumak için kendime kapanışlarım...ki nasıl da bir baharla bize yine, yaz bahçelerin muhteşemliğini müjdelediğinin sırrına ermektir. Ah, yaz; kendi kabukların olacak yaraları çocuklar gibi yaşamaktı. Çünkü – kırmızı gülün adı vardı vazolarda– ve kıştan dönen o bahçeler her baharla bunu bize hep söylerdiler.

Kış bitti; kış'la yaz'ın arafıydı, ilkbahardı, bu içim içime sığmayışın sebebi, çünkü, bahar adeta bağırıyordu bize, yaz yaşamaktır diye. Başta, kendini, bir kış boyunca unuttuğün kalbine kavuşmaktı her şeyden önce, ve bunun için ilkbahar, açmaktı. Baharla açılan tüm kapılardan o sokak ve caddelere yani hayata inişlerde şimdi... insanın yüzü daha bir başka güneşliydi...

Evet, şehirde bu ilkbahar güneşi, kış uykusuna yatmış olan evlerin pencere ve balkonlarını, insanların ise kalplerini yavaş yavaş uyandırıyor oluşu, nasıl da heyecan verici, kıpır kıpır nasıl da insanın içi; ki yeni gelinin çeyizi serilir gibi bir heyecanla, annem de saksı çiçeklerini şimdi odalardan balkona, pencere önlerine taşıyordu.

Dediğim gibi, her yerde her şeyde bir uyanış ve bu uyanışın verdiği mahmurlukta biraz da ilkbahar; ki bu mahmurluk ne duruş ne de tam bir hareket demektir, tamamen bir yekinme haliydi insanda; ve insanın bu, içini dışını ve çevresini iyi görebilmesi (fark etmesi) için, Tanrı tarafından ona lütfedilmiş belli bir zaman dilimiydi, işte, onun adı ilkbahardı.

Yani, kendi 'nasıl'ını yaşamaktı, ilkbahar güneşi, sende ki aşkınlık hâli, ölen zaman geçerken de gelendi de. Bu, devamlı yenileme değişimle. Yani, sonsuz bütün, bir sürenin içinde, ruhun var olmasıydı ilkbahar güneşinde. O vakit, cismin kayboluşu dünyada ve aşk hâlinin o muhteşemliğinde mekânı ve zamanı aşan hayâller, geçmiş ve şimdi bir gelecek içinde. İşte, bu oluş'ların hayretini yaşamak o büyülü ilkbahar süresinceydi.

Kış bitti. Ve bir baharla ayrıldık kıştan. Ama biliyoruz ki yine bir baharla bağlanacağız kışa. Çünkü, her ayrılık bir bağlanmaktı aslında. Dünya hayatı yekpare bir dönüşün bir parçasıydı, ve bu büyük dönüşü öte hayatıyla tamamlardı insan; çünkü bütün herkesin öyle veya böyle bir gün sevgiliye döneceği biliniyordu.

Bu yüzden, yazdan önce son kez, sanki yüreğimize aynaların bağır bağır ağmasıydı ilkbahar. Ah, ne acıdır kalpteki yalnızlık hali insanın. Hadi, bu yaz seni bekleyen bir sesin olsun, bir ses: –nerelerdeydin– diyen. Evet, yaza yalnız girme, bir sevgili edin kendine; çünkü ağırdır “yalnızlığın fırınlanmış kokusu” yazın, bütün bir kış insanın üstünden çıkmazdı.

GÜLSÜM İŞILDAR

RUHUMDAKİ LAHİT

Dünya, kloş eteklerini aç aça dönen
Küçük bir kız çocuğu değil,
Yüzümde dinlenen zaman
Yılları geriye sardığım makaranın
Boşalan ipliğini dolaştırdıkça
Çözemediğim düğümleri koparıp koparıp
Eklemeden günlerim kısaltmakta,
Daha güneş batmadan akşam olmakta.

Sevinçten zıplayan merdivenler
Çocukluğumun kandırılmış bakışlarında
Kalbimin kafesini zorlayan kuşlar
Kaçan ormanların ağaçlarında,
İnce bir çatlaktan sızan gençliğimin
Masumiyetle sınanan günahları ve
Korkarak sürdürdüğüm ilk anne ruju...

Baktıkça yorulan yolların tozunda
Tuz kristali söken gözlerim
Protez duyarlılıklar biriktiriyor,
Kendi ayağıyla gelen sözcüklerle
Her cümleden sonra bir öpücük,
İnce sızılı kesiklerime biraz rüzgâr
Hoş rüzgâr yoksa ben varım
Bir Cizvit gibi kendimi kırbaçlarım...

Susanların öyküsü büyük olsa da
Ağrısı kalbin koordinatlarını zorluyor
Haklılığı kanıtlanmamış bir suçlu gibi
Vurulmuş zamanlardan geliyorum,
Boyunumda çözemediğim anıların pası
Yolların en kederli yerinde en unutulmazı,
Şimdi güneşin boğulduğu kıyılarda
Yanlış yolcuları koruyan bir lahit
Oyuyorum ruhuma...

HAKKI AVAN

BİR KADININ GÜNLÜĞÜNDEN

Küçükük mutfağı
kahve pişirirdi cezvede
çoğaldı özlemleri
kedinin gözleri üzerinde

Pencereye asılı sisli sabah
betili yarım resmi şövalede
renklerin dili ışık
şairleri K.P. Kavafis denizi

Dokunuşun eskiyen izi
saklı düşle gerçek arasında
mor çiçek günlüğün sayfaları
Kütahya işi kahve fincanı elinde.

Ahmet YILMAZ

HAİKULAR

Kampta bile pes
Çocuk boğan medeni
Bomba çığnıyor

Yaza tarih, yaz
Kavruluyor vicdan
Bari sesi kes

Duvar da ağlak
Demir küp köse yordam
Azrail'e zar

Var bitişe, var
Arkada dolu düdük
İnsanlık iğdiş

Şiş, yiddiş, el Aksa
Baksana ağlıyor Musa
Mızrakta son cüz

Ölünüz, zaman
Diri payına utanç
Yaşamakta zan

Hülya KÖKSAL

GELECEK ZAMAN

Ben seni giyineceğim
Işığın ile aydınlanacağım
Sana hem yakın hem uzak
Ağzında yanardağ olacağım
Beni beklemeyeni de seveceğim
Bozkır çınarına yazılacağım
Çiğ hükmünü veren karı sorgulayacağım
Kederle sevinci bir göreceğim
Sitemlerde yanıtlar arayacağım
Toprakla örtüşecek su ile çakışacağım
Özlem duyanı yakın bileceğim
Evrensel sevginin bilgisi olacağım
Ömrümü sevdalarla dokuyacağım
Kimlikleriniz bende sürmeyecek
Düşümle gerçeğin üstünü örtmeyeceğim
Düşlerim gerçeklerden ileri olacak
Öfkenizle didişmeyeceğim
Sevginizle sınıanmayacağım
Harfler sözcüklerime yetmeyecek
Çoğalmalarınızla azalmayacağım
Yaşam bilmeyi ölüm dönüşümü öğretecek
Kavuşmanın hem başlangıç hem bitiş olduğunu
söyleyeceğim
Çerçevesiz hayatları özgürlükle kuracağım
Kırpiklerimden akarken zaman
Zamanın kölesi olmayacağım

Berfin Hayal MUTLU

KIRKLARINDA HELVA YEMEYE KUVVETİMİZ

hayretimizden
rüzgârın şiddetinden
avukata sormadan boşandın diye bir kocadan
sevemediğimiz olursa bir yeri
bir yer bize benimsetilmezse
o piçlerin hepsini
artlarında bıraktıklarını
bit ilacı diye doldurup rozete
ta ensemize
-en göremeyeceğimiz yere-
memeuçlarından asalım
çünkü genççizliğimin simgesi bellediğim
yüzükoyun yatarken sallanan
ayaklarım ve dizlerim dövülürken
çıkamadın diye o evden
ben sendeki yükü sırtıma
aldım
kabul ettim
öyle de oldu
geldiğim/geldiğin topraktan kalma bu karalığı sol cebime
yolun bahtın açık olsun duanı öbürüne koyup
tüm gücümü yundukları suları karartmaya harcadım
şimdi parmaklarımı kenetleyince avucumda sandığımı
allahını
ve seninkilere benzeyen bu parmak izimi sil ki
çamaşır gibi attığımız
siyah beyaz karışık ve korkmadan yıkattığımız
neresinden astığımızı çok iyi bildiğin
o piçleri hatırlamaya yüzümüz
gece güneşi sırtlayıp onları kurutmaya mecalimiz

Ahmet Halis DENİZ

VEDA BUSESİ

Mezun oluyoruz
Ama mesut olamayacağız
Sevip de söyleyemeyince
Kardeşimsin derdik birbirimize

Bu iltifatsız itiraf
İftirasız ifrat
Sigaramızın ucundaki ifrit
Sineği kaymamış bir tıraş
Yüzümde yara bir yerlerde

Hafızamı bir yerlerde kaybetmişim
Şimdi geçtiğim yerler tanıdık
Sulanırken gözlerin
Sulu sulu öpmüştün
Acımıştun sevdiğin kadar

Şimdi geçtiğim yerler çorak

Erdoğan KUL

İŞARET ZAMİRİ

yakındır eskiden ölmek
bir parmak uzanışında

çekip giden bir yüz büyür
içerir yolculuğunu
sonrası geçmişte kalır

kim bilir hangi ağaçta
açarsın ey kendim
olamayan kollarımı

ölmüşe dönüşmek yoktur
o gitmez gelmez bir nokta

Onur ÇEĞİL

ÖDÜN

bir sevgilim vardı
öldüremedi beni
kalbinde dokuz ay taşıyarak

kimsenin kimseye
emanet edilmediği güzergâhta
ömrü billah zengin mülküye aşk
sahiplenilmek ister
sıkıntı basar yırtılır iç zar
rind arar gülgiller

bense gençtim gittim
bir diken çemberinden
geçince durdum
yerimde saymam
sevinçle karşılandı
lüzumsuzsa söndür diye
tempo tutuldu
muğulları üflemedim

hiçbir şey ile her şeyi tamamlayan
eksik parça aşkı tuzaktı
kendimden ölüm vermedim

Ahmet Şerif DOĞAN

İRİSİN KANINDA YOLUNU KAYBEDEN BİR DAMAR TIKANIKLIĞI

Gözlerine baktım ve içimden sonsuza kadar saymaya
başladım
İndikçe inilen kör bir kuyuydu için, karanlığımı sevdim
Toplu mezarlara dökülen kireçti yüzüm
Elin değdi ve kanadı
Bak kapıdan bir çingene geçti, kucağında çiçek
Bir dalı kırıp gülünü kopardım
Belki de o andı, belki değil o andı gidişin

Hiç adımın olmadığı bir coğrafyada seslendiler
Dönüp de bakmadım, bakamadım
- İsminizi deli gibi duymak isterken dünya sustu mu yanı
başınızda sizin? -
Kazı çalışması vardı her yanda sevdiğini duymadım
Bir gürültüdür şehir kimseye yaşanamazsın

Zincire kıran cesaret, dili çözemez mi

Hep sustum, susmak ki trajedisi insanın
Galibi olmayacak bir dövüşün farklı evrenlerinde
tutuklanırım

Ben bugün buralara birini getirecektim
İçimden hüznüleri alıp masaya koyacaktım
Ben bugün buraya gelmeyecektim
Duvar örmüşüm sorulara surlarım geçilmez
Kerkoporta'dan girdi içeri

Siz olmasaydınız ben düşmezdim
Ben düşmezdim buraya gelmeseydim
Lütfen çıkarken kuyunun kapısını kapatır mısınız

Üşüyorum karanlığın dışında.

Nihan IŞIKER

ANNE TONU

Arka fonuydun annemle en güzel sohbetlerimin
Tebessümün vardı güneş gibi ısıtan o kasvetli odayı
Buluştukça bakışlarımız huzura bulanırdı gönlüm
Yaşayacaksın hep anılarımın anneli köşesinde...

Yayın Yönetmeni : Ramis Dara
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok.
Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5- MUDANYA)
Yazışma ve posta kargo adresi : PK 68 16361 Ulucami - BURSA
E- Posta : akatalpa@hotmail.com
Yayın Türü : Yaygın süreli yayım. ISSN 1305 - 7685

İsteyen herkes akatalpa.org sitesinden kâğıt çıkışı alabilir.

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.